

A gombfák festése¹⁰ nem általános és Józsa Miklós elbeszélése szerint sohasem is volt elterjedt szokás Bodoson. A kiálló részeket díszítményeket bekenik ugyan fekete festékkel, ez azonban az első eső alkalomával nagyobb részét lemosul. A férfiak gombfájának bajuszát mindig feketére festik; ez mivel szélből, naptól és esőtől inkább védett helyen van, még évtizedek múlva is jól látszik. Ujabban szokás a gombfákat kátránnyal feketére is behúzni, de ez sem általános. A bodosi temetőben van egy fehérre festett gombfa is, ez azonban egész új keletű.

Az egész Erdővidéken, és így Bodoson is szokásos az, ha a leány más faluba megy férjhez és ott meghal, akkor a szülőfalujának faragói otthoni szokás szerint készítik el gombfáját. Ez a szokás a gombfaformák falunként eltérő változatainak kiegyenlítődesét elősegíti.

A gombfát azalatt, míg a halott ki van terítve mindig el kell készíteni, hogy a temetőbe a halottal együtt vihessék ki.¹¹

BALASSA IVÁN

Erdélyi népi mesterek és tisztségviselők a XVI—XIX. századból

Bár a néprajzi jelenségek kutatói mindig felhasználták a rendelkezésre álló írott vagy nyomtatott emlékekben rejtőző néprajzi anyagot, mégis az egyes néprajzi kérdések megoldatlansága, sőt részben megoldhatatlansága sokszor azzal magyarázható, hogy az ilyen szerű gyűjtés és felhasználás nem volt tervszerű és módszeres [vö. Ethn. 1940. 188 és kny. 1]. A levéltári kutatómunka során lassanként gyűjtött anyagból kiadott eddigi közleményeim¹ megjelenése óta a kiadványokat kiegészítő anyag gyűjtögetése közben mindegyre találok olyan forrásokkal, amelyekben — egyebek mellett — néprajzi szempontból is értékes, könnyen kibányászható nyersanyag rejtőzködött. Noha levéltári kutatómunkám más, történeti és nyelvezeti szempontú volt, egyes (főként néprajzi) vonatkozásokban nem tudtam ellentálni a forrásokból elért gazdag anyag csábításának. Így már csaknem két évtizede egyre fokozódó érdeklődéssel és rendszerességgel jegyeztem ki a jobbágy- és zsellér-összeírásokból azokat a népi mesterkedőket és tisztségviselőket, akiknek nevét az összeírások, birtok- és vagyonleltárak (urbariumok, conscriptiók, inventariumok) megőrizték.

Egy előbbi adatközlésemben² mutatóban már közzétettem Erdély egyik érdekes, néprajzi és népnyelvi szempontból valamennyire zártnak tekinthető

¹⁰ A gombfák festéséről bővebben, az Erdővidékre is vonatkoztatva: Balassa Iván, A magyar gyász-színek kérdéséhez: Ethn. LVI (1945), 69—70.

¹¹ Az eredeti fényképfelvételeim nyomán készített rajzokat Csikós Tóth András tanár úrnak itt is megköszönöm.

¹ L. pl. Herepei János és Szabó T. Attila, Levéltári adatok faépítészetünk történetéhez. I. Fatemplomok és haranglábak: Erd. Tud. Füzet. 107. sz. — Szabó T. A., Levéltári adatok faépítészetünk történetéhez. II. Székelykapuk és farazák: i. h. 108. sz. — Lj még alább id. közleményem.

² Kalotaszegi mester- és foglalkozásnevek a XVII—XIX. századból: Ethnographia—Népelet LI (1940), 188—95 és kny.

területéről, Kalotaszegről mintegy kétszáz nevet; ezek a jelzett terület népi iparának történetéhez és éppen az egyes népi ipari központok meghatározásához nyújtottak jelentős, máshonnan nem ismert adatokat. Ezúttal közzéteszem egész Erdélyre vonatkozó ilyen természetű gyűjtésem eredményét. Most is ismételten hangsúlyozni kívánom azonban, hogy e gyűjtemény nem különlegesen a népi mesterkedőkre irányuló kutatás, hanem nyelvjárás-, helynév- és népiségtörténeti adatok gyűjtögetése közben állott össze. A kutatás maga az egyes átvizsgált levéltárak anyagát ilyen szempontból ugyan teljesen kimerítette, de maga az itt közzéteendő gyűjtemény természetesen korántsem tekinthető sem a jelzett területre, sem a körülhatárolt időszakokra nézve teljesnek. Levéltári kutatómunkám ugyanis elsősorban Közép-Erdély területére irányult, de az anyagnak egy ember munkaerejét messze meghaladó gazdagsága miatt természetesen a forrásanyag csak egy részére terjedt ki. Innen van az, hogy alábbi gyűjteményemben nincs egyetlen adat sem Brassó és Széchenyi megyéből, alig valami Fogarásból, elég kevés Kis- és Nagykovácsbóól, sőt a három keleti székely megyéből (Csík, Háromszék, Udvarhely), meg Torda-Aranyosból, annál több van azonban a középerdélyiekből (Kolozs-, Maros-Torda, Szolnok-Doboka), de aránylag szintén kevés a legnyugatiból, Szilágy megyéből. Nem kétséges azonban az, hogy az itt összeállított gyűjtemény így is nagyon sok használható adatot tartalmaz a népi mesterségek és foglalkozások történetének kutatója számára.

Az adatok közlése előtt még csak a következőket kell megjegyeznem: Az itt közzétett anyag csak az egyes levéltárakban személyesen gyűjtött adatokat tartalmaz. Nyomatott forrásokat nem használtam.¹ Az adatokban szereplő neveket betű szerint írtam ki, a foglalkozásokra vonatkozó megjegyzéseket vagy másféle adatokat azonban legtöbbször mai helyesírásra írtam át. A gyakrabban előforduló mesterségek, foglalkozások és tisztségek nevét helykímélés céljából csak rövidített alakban közlöm.² Minthogy forrásaim részben magyar, részben latinnyelvűek³ voltak, a forrásokban szereplő foglalkozás- és tisztségjelzéseket a magyar források esetében a magyar, a latin esetében a

¹ Nem közlöm a dési céheknek a levéltári forrásokból gyűjtött XVI–XIX. századi adatait sem, minthogy ezeket e közleményem megjelenésével egyidőben külön kiadványban teszem közzé [L. tőlem: Levéltári adatok a dési fazekas céh történetéhez. Kvár, 1947].

² A foglalkozások rövidítése: *a.* = asztalos. — *bp.* = borjupásztor. — *c.* = cigány. — *cm.* = céhmester. — *ct.* = cothurnarius (csizmadia). — *cs.* = csizmadia. — *dp.* = disznópásztor. — *ep.* = erdőpásztor. — *f.* = faragó. — *fcs.* = foldozócsizmadia. — *ff.* = faber ferrarius (kovács, vasmíves). — *fl.* = faber lignarius (faragó, ács). — *fm.* = fűrészmester. — *fs* = figulus (fazekas). — *ft.* = faber terrarius (vályog- v. téglavető). — *fv.* = foldozóvarga. — *fz.* = fazekas. — *h.* = halász. — *hg.* = hegedűs. — *j.* = juhász. — *jp.* = juhász. — *k.* = kádár. — *kb.* = kisbíró. — *ke.* = kerekes. — *ko.* = koresmáros. — *kő.* = kötélverő. — *ks.* = kőmíves. — *kt.* = kertész. — *kv.* = kovács. — *kz.* = kenéz. — *l.* = lanio (mészáros). — *ls.* = lakatos. — *lv.* = lovász. — *m.* = mészáros. — *mb.* = malombíró. — *mm.* = malommester. — *mo.* = molnár. — *mp.* = ménespásztor. — *mr.* = molitor (molnár). — *o.* = opilio (juhász). — *p.* = pellio (szűcs). — *pr.* = pakulár (juhász). — *ps.* = puskás. — *pl.* = pásztor. — *r.* = rákász. — *rs.* = rotarius (kerekes). — *s.* = sütő. — *ss.* = serrarius (fűrész). — *szb.* = szabó. — *szgy.* = szíjjártó. — *sz.* = szakács. — *t.* = takács. — *tp.* = tehénpásztor. — *tr.* = timár. — *tv.* = téglavető. — *ub.* = udvarbíró. — *udv.* = udvari. — *v.* = varga. — *vl.* = vinceller. — *vm.* = vasmíves. — *vr.* = vietor (bodnár). — *zs* = zsindeycsináló.

³ Az idegennyelvű, főként latin forrásokból kiírt foglalkozásnevek magyar

latin szó betűiből alakított betű-jellel rövidítettem, tehát a jelzéseket nem egységesítettem. Így például a lábbeli készítőkre vonatkozólag a tőlem használt különböző forrásokban többször jelentkező magyar *varga*, *csizmadia*, *csizmás*, *foldozó csizmadia* és *foldozó varga*, illetőleg latin *cothurnarius* és *sutor* megjelölés mindenikére (a ritkán szereplő *sutor*-t és *csizmást* kivéve) külön rövidítési jelt alkalmaztam. Ugyanígy tettem természetesen más foglalkozások esetében is. — Adataimat egyébként jónak láttam megyénként, ezeken belül községenként betűrendben csoportosítani. Ahol szükségesnek látszott és a forrás is lehetővé tette, jeleztem a mesterkedők nemzetiségét is. Minthogy a magyar és a román mesterkedők szétválasztása legtöbbször a név alapján könnyen lehetséges, a nemzetiség-jelzést csak abban az esetben tettem ki, ha ez a félreértést megakadályozta. Ugyanígy célból néhány esetben közlöm a mesterkedő fiainak nevét is; ez legtöbbször eldönti a népi hovatarozást azokban az esetekben, mikor az adat egyébként kétes vagy a forrás szerkesztőjének önkényes eljárása következtében egyenesen félrevezető lenne. A cigányság egy részét a nevek nyelvi vallomása alapján magyarnak, más részét románnak kellett volna vennem; jobbnak láttam tehát, hogy ott, ahol ezt a forrás lehetővé teszi, külön népiségű csoportként kezeljem őket.

Forrásaim egy-két kivétellel, mindenütt a lehetőségig pontosan jelzem.¹ Ahol a levéltári gyűjtemény helyét külön nem jelzem, mindig az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltára értendő. A Sándor-család egyik csíki összeírását

megfelelőikkel együtt: *apiarius* = méhész. — *architector* = építész. — *armenarius* = csordás. — *auriga* = kocsis. — *biolár*, *bivolár* = bihalyos. — *calcarium* = mészégető. — *canum agitator* = pecér. — *cerdo* = tímár, varga. — *claviger* = kulcsár. — *coriarius* = sziggyártó. — *cothurnarius* = *csizmadia*. — *custos gregum* = juhász. — *custos sylvarum* = erdőpásztor. — *educillator* = koresmáros. — *faber ferrarius* = kovács, vasműves. — *faber lignarius* = faragó, ács. — *faber terrarius* = téglavagy vályogvető. — *figulus* = fazekas. — *funarius* = kötélverő? — *horrearius* = csűrbíró, élésmester. — *hortulanus* = kertész. — *ispanus* = ispán (udvarbíró?). — *lanio* = mészáros. — *mensarius* = asztalos?. — *mercenarius* = béres. — *molae magister* = malommester. — *molitor* = molnár. — *molitor serrarius* = fűrészmester. — *olarius* = fazekas? — *opilio* = juhász. — *piscator* = halász. — *pistor* = kenyérsütő. — *rotarius* = kerekés. — *sartor* = szabó. — *sartor rusticanus* = parasztszabó. — *scandularius* = zsindelecsináló. — *sculptor* = kőfaragó. — *serrarius* = fűrész. — *sitár* (zsitár) = csősz. — *textor* = takács, szövő. — *tinarius* = csebres. — *vaccarius* = tehenész. — *venator* = vadász. — *viator* = bodnár, kádár. — *villieus* = major, csűrbíró. — *vindemiator* = vincellér? — *vinitor* = vincellér. — *vitulanus* = borjúpásztor. — Az *areularius*, *fajinár*, *murarius* és *prajter* szónak az erdélyi régiségben való jelentését nem tudtam megállapítani. A *fajinár* azonban alkalmasint a román *faină* (~ *farină*) 'liszt' köznévből képzett foglalkozást jelenthetett, tehát 'lisztes'-nek értelmezendő. De hogy lisztesmolnár vagy liszttel kereskedő lehetett-e a *fajinár*, erre nézve forrásaim nem tájékoztattak. Megjegyzem, hogy a fennebb megkérdőjelezett *olarius* is a román *olar(iu)* 'fazekas' köznévi latinósított alakja lehet, mint hogy ilyenféle alakulás a fennebbi *funár* a román *fun* 'kötél' szóból.

¹ Forrásrövidítéseim: *Bf. I.* = Gr. Bánffy-család I. Nemzetiségi lt. — *Bf. II.* = Gr. Bánffy-család II. Rokonságok lt. — *Born.* = Br. Bornemisza lt. — *HG.* = az ú. n. Hilibi Gál-féle gyűjtemény. — *JósHb.* = Br. Jósika hitbizományi lt. — *OL. Km. Urb.* = Országos Levéltár Kolozsmonostori Konvent lt. Urbarii. — *Szentk.* = Br. Szentkereszthy lt.

Megjegyzem, hogy a *Bf. I.*-ben kutatómunkám után végzett átrendezés miatt, sajnos, közelebbi forrásjelzeteket nem, vagy csak elvétve adhatok.

KELEMEN LAJOS szíves közvetítésével a család engedélyével használhattam fel. Ugyancsak KELEMEN LAJOS készséges szívessége tette számomra lehetővé a Béli- és a Hatfaludy-család levéltárának használatát még az előtt, hogy az előbbi az ENMLt.-ba, a másik az OL.-ba került volna.

Az alábbi adatokban az egyes nevek után ()-ben álló számok a név viselőjének körülbelüli (circiter) életkorát jelölik ott, ahol ennek megállapítására a forrás lehetőséget nyújtott. []-be a forrásjelzeteket vagy — ritkább esetben — a megrongált forrás hiányzó szövegrészeit tettem.

Alsófehér megye

Alamor. 1676: Petru Bárák sz., Trifán Kataráma ko., Petru Iván kt., Opra Pomarách f., Nazariá Mokán k., Thoma Mokán j., Opra Ivanus tp., Opra Pers v., Opra Birbik bp., Csukur Arkás dp. [Bf. I.].

Borosbenedek. 1658 körül: Gott-hárd Ambrus ko., Galzeri Varga Janos h. [OL. Km. Urb. 26].

Borosbocsárd, 1658 körül: Szan-esali János, Markus Nyer, Onika Bay, Popa Thoma, Munkacs Peter¹ [i. h.].

Dombár (Drombár). 1658 körül: Thamas Moyszin h., Farkas Petras-ko h., Luka Lupe h. [i. h.].

Elekes 1817: Oltyan Josziv 'sitár [HG.].

Farkastelke. 1742: Gjörgje Szűtsű (57) p. [JósHb. Fasc. XXV. No. 58].

Gergelyfája. 1761: Luts János (31) k. [JósHb. Fasc. LXVII. No. 1. 593. l.].

Gyulafehérvár. 1658 körül: Alsó majorbéli timárok: Timar Gabor céhmester, Timar [On]ul(?), Timar Barb, Timar Juon, Timar Oltyan, Juon Oltyan, Oltany Petras, Poplusan Demeter, Havasalföldi Demeter, Kissebbik Timar Demeter [OL. Km. Urb. 26]² — 1701: Szebeni Szász János és István céhbéli mészárosok [Bf. I.].

¹ Ezek mindannyian ácsok; az utóbbi négy egy olyan jobbágynévsorban szerepel, mely e feliratot viseli: „Olahok in eodem portione B. Bozsard.“

² „Ezek annuatim tartoznak fiscus számára kikészíteni 600 kecskebőreket és 60 tehénbőreket.“

Hosszútelke. 1767: Gjörgj Préda (40) cs., fv. [JósHb. Fasc. LXVII. No. 1. 517. l.].

Monora, I. Szászpatak alatt.

Nagyenyed. 1715: Georgius Desi alias Acs (48) pro nunc molitor Collegii Nagyenyediensis [Bf. I.].

Oláhdálya. 1658 körül: Mihaly Andrae pakular a fejedelem juhái mellett, Szimion Lad ács [OL. Km. Urb. 26].

Oláhherepe. 1761: Kárutz Bantsi (60) vm. [JósHb. Fasc. LXVII. No. 1. 517. l.].

Ompolymező (Pojana). 1658 körül: Hannes Petru r., Lupsa Petru r., Szimion Dan r. [OL. Km. Urb. 26].

Pojána, I. Ompolymező.

Pókafalva. 1742: Komán Márk (70) jobbágy, opilio ex Szatsal emptus a nobile Farkas Laszlo. Petru Szirbu (36) l. [JósHb. Fasc. XXV. No. 58].

Sárd. 1717: „Algya Juon... szöcs volt... Algya Juont, a szöcsöt Sebesi Menyhárt uram megvette harmadfél száz forintokon Miksa István úrtól; én [t. i. a valló: Ajtai Daniel nemes személy (46)] tisztartója lévén ökegyelmének, paráncsolá nékem, hogy hozatnám el Oláh Botsárdra az béres szekerekkel ide Sárdra. El is hozattam s szálítottam az Széles Györgyné háza felében, szolgált a is ökegyelmét mind mesterségével, mind egyébbel, amire fordítók, míg Sebesi uram Sebenbe bé nem ment“ [Bf. I. Fasc. 81. No. 67].

Sorostély. 1647: Tot Mihaly, Volbol János, Graly Georgy mindhárom ácsmester, Venert Marton ep. [OL. Km. Urb. 26].

Spring. 1761: Vonya Csizmás (24) lv., Szimion Isztráyi (60) lv., Thoma Valk (31) mp., Mihály Vaszi (46) kv., Szimion, Csukur (40) m., Gligor Csukur (59) udv. kt., Marian Hirgoj (40) az udvarban major. — Zingari jobbágiones: Petruz Vánku (40) fcs., Janku Petruz (20) hg., Karutz Ávrám (30) vm., Karutz Stéfán (60) vajda és vm., Karutz Páskuj (48) vm., fia Ávrám (20) hg. [JósHb. Fasc. LXVII. No. 1].

Szászesanád. 1736: Filker Márton falusi folnagy, Öreg Lénárth Tamás, Aszszu János, Kolmán János mindhárom udv. k., Herman János cs., vf., Buzás Benedek fajinár, Onya Peres sitár. — Cigányok: Dumitru Flora vm., Kosa György vm., Andris cigány vm. — „Szász és oláh zsellérek“: Takács Márton t., Kerekes János ke., Kerekes Mihály ke., Kerekes Péter ke., Csizmadia alias Varga János. — „Oláh zsellérek“: Dumitru Ruszul sitár, Öreg Iuanes Mardsinán m., Szöcs Todor sz. — Cigány-zsellérek: Ávrám Bobics ls., Szimul luĵ Petru vm., Vászile Thodor fv., Ávrám Thodor fv., György

Thodor fv. [Bf. I.]. — 1743: Herman Simon ko., Nagy Tamás ko., Lénárt Simon k., Kolmán János k., Kerekes Péter ke., Asszu János k. — „Oláh jobágnyok“: Sztán Nyirtsé mo., Sztán Fleseru m., Juanes Fleserul m., Juon Dátkul sutár. — Szász zsellérek: Takács Márton t., Kerekes Péter ke. — Cigány jobbágnyok: Dumitru cigány vm., Kosa György vm., Péter Andris vm. — Cigány zsellérek: Vaszily Todor cigányok vajdája, Györgyie Todor fv., Szimu Petru vm. — Inquilini valachici: Janos Bañes m., Johannes Flésár m., Sztán Mircse mm., Rusz Dumitru sz. [Bf. I.].

Szászpatak. 1647: Sztan Grende kz., Andre Mirar molnár az monorai malomban [OL. Km. Urb. 26].

Tövis. 1786 körül: Márkos János és Kovács Mihály ács-mesteremberek [Somlyai lev.].

Túr. 1647: Haidu István vl., Zudor István ko. [I. h.].

Véza. 1647: Banya Peter kz., Buda Simon sz., Illye Opre jp., Barbuliasz Peter major, Sztoja Juan dp. [I. h.].

Beszterce-Naszód megye

Alsóbalázsfalva. 1700: Csobotár Juvon fv. moldovai [OL. Gub. Köz. Összeírások Doboka Sup.].

Csépán. 1644: „Zenas Leorincz geréb, Serfeozeo Andras vincelér Somkereken“ [OL. Km. Urb. 26].

Galacfalva (Galac). 1775: Pask Stephan ks., Nagy István (22) a., Takács Péter (48; román) t., Marikutza Gavril (28) fz; Vonts Praekup (45) kenderes, Káts Gyurku (48; román) t., Nagy György (80) f., Nagy István (22) t., Martsinán Jozsip (39) conventios ks. — Cigányok: Sándor Tizi (60) kv., Tyita Zsiga (40) kv., Latzi András vajda, kv., Moldován Vonya (40) v. [Wesselényi lt. conscr.].

Gledény (Glédén). 1652: Tanasz Todor nyeregjártásával szolgál [OL. Km. Urb. 26]. — XVIII. század má-

sodik fele: Tomsa Kosztin vd., Roman Janos pt. [I. h.].

Monorfalva. 1647: Majmar Andras vl., Spe Gal ko., Konez Janos kt., Friez Leorincz varga miével szolgál, Gral Pal k., Majmer Balint mm., Szekrenyes Marton mo., Gral Janos szk., Simon András ács., Konez Mihaly ep. [I. h.].

Nagysajó. 1715–16: Egy Mezőerkedről (Szászkerked) való számadás szerint „a nagysajói fazakasnak, ki a páter ökegyelme házában 3 készülő kémencét rakott“, az odavaló gazdatiszt 6 magyar forintot 12 dénárt fizetett [Gr. Lázár lt.].

Oláhmegeye. 1698: Anica Grigore f. [Bf. I.].

Priszlop (Praeszlop). — 1721: Husa Kifor vr. [OL. Erd. Fisc. XII/½ Fasc. 32].

Csík megye

Csikszentmihály. 1757: Molnár András (56) ez jó faragó ember. Údösből Molnár János (56) k. és m., „oláh ember“, Barbully alias Mihály Molnár (28) mo., jó f. és a. [Sándor lev. conser.].

Csikszépvíz, l. Szépvíz.

Csiktaploca. 1757: Szekély (!) Antal (50) h. [i. h.].

Ditró. 1685: Szöcs Mihály sz. [Gr. Lázár lt. Regestrum Jobbagionum]. — 1773: Sándor György mo. [i. h. conser.].¹

Felsőfalu, l. Kászonfeltíz.

Gyergyóalfalu. 1685: Sándor Peter f. [i. h.]. — 1773: Böge István (65) fm., Böge István minor (34) ub., Böge János (24) mo., Böge Mihály fm., Vad András mo. és ács, Sándor György Ditróban mo., Erszény Miklós (30) sz., Erszény Demeter (18) mo. Gyergyószentmiklóson [I. h. conser.].

Gyergyószentmiklós. 1773: Erszény Demeter (18) mo., Angi István ks. — Cigányok: Cserelő alias Pali Todor, Lupuj Minka, Lupuj Minkáné fia, Besán János fia Simon, Besán János mind az öt vm., Lampo Gyurka es.; hegedűvel szolgált Besán Todor, István és Karácsony, mindhárom vm. is [i. h.]. — 1683 (?): Dámokos István fz. [i. h.].

Gyergyóújfalu. 1773: Szóts alias Erszény Karácson (46) sz. [i. h.].

Kászonfeltíz (Felsőfalu, Felső Kászonfalva), 1625: Thamas Mihalj solymár (45) [i. h.] — 1773: Menyhárt Kelemen (40) f., bács, testvérei Hosszu alias Simon György (25) bács, testvérei Szánduj (20), Jantsi (16), Kosztandin (15), András (12) és Péter (10) mind az öt pr., Timár alias Tubak Imre (35) h., m. [i. h. conser.].

¹ L. alább a gyergyóalfalusi adatok között.

Kászonimpérfalva. 1773: Peter István (49) f. [i. h.].

Kászonjakábfalva. 1773: Timár alias Tubák Jakab (38) pr., Timár alias Tubák György (50) bács, Todorán János relictája Pál Kata pakulároskodik [i. h.].

Kászonújfalu. 1773: Tubák Antal (40) h. [i. h.].

Szárhegy.¹ 1685: Fazakas Gergely ks., Szöcs Gergely sz., Szabo Illyes (2 fiával) szb. [i. h. Regestrum Jobbagionum].

Szépvíz. 1757: Bertse János (75) k., Iffrón (?) Bóbéka (36) k., sz. (fia: Juonitz), Muntyan Nyagully (52) sz. [Sándor lev. conser.].

Tekerópaták. 1685: Kadar Gergely es. [Gr. Lázár lt. Regestrum Jobbagionum]. — 1743: „Tudom azt is — vállalja Franciscus Bencze (59) a Lázár-család jobágya — hogy a gyergyai gróf úr jószága Erkedre² sok fát, boronát, gerendát, léccet, dranicát szállíta ki; csak én egy végben hét hétig faragtam ott“ [Gr. Lázár lt.]. — 1773: Bentze György (40), Bentze János (54), Miklós alias Kertész István (40), Bálint János (50), Kissebb Bálint István (46), Bálint Mihály (40), Nagyobb Bálint Ferenc (40) mind a hat ácsmesterember, Bálint Albert (22) f., Nagyobb Bálint István (69) k. [i. h. conser.].

Vasláb (Vaslábu). 1685: Szöcs Miklos sz., Szöcs János sz., Szöcs Pál (3 fia) sz., Timar Miklos tr. [i. h.]. — 1773: Koltsár alias Czepelus György (40), Pap Miklós (30), Szóts Urszuly (40), Szóts Lupuj (36), Vajdos Tamás (23), Popa Vaszília (24), Vajdos János (25), Szóts Todor (44), Szóts György (24), Rátz János mindannyi ps., Vajdos Stefán (30) pr., Szóts Lupuj (77) ub. [i. h.].

¹ L. még a szolnokdobokai Kapjonnál az 1703-as adatot.

² Mező-, előbb Szászkerked.

Fogaras megye

Alsóárpás. 1648: Bukur Muntan fz., mívével szolgál [OL. Km. Urb. 26].

Alsóporumbák. 1648: Lupul Sztupare méhész, Oppe Murár mo. az úr (t. i. fejedelem) molmában, Bukur Vadiszlao, Many Tansa ácsok az udvarházhoz, Juon Nyaga ez molnár az bojérok malmában, Juon Peczarka h., Sztojka Mána dp., Komse Gutoz (?) r., Romany Kotora majorbíró, Oppe Stephan kulesár az udvarban, Oppe Zpatar m., Dan Kosokar sz., Komsa Kosokar sz., Stanczul Kosokar sz., Radul Cizmas és Sztan Cizmas havasalföldi esziamadiák. — Vasmíves cigányok: Figul Czigany, Albul Czigany, Ludul Czigany [i. h.].

Felsőárpás. 1648: Alde Stanczul h., Mogos Rezpopul h., Radul Docza h., Bukur Kozma h., Dan Longul zs., Sztojka Dragumer zs., Sztojka Muntyan tp., Juon Danucz haltartóhoz látó, Vintelya Muntyan tálesináló, Krazoñ Muntyan ua. [i. h.]¹

Felsőporumbák. 1648: Dragumer Opris fm., Dragul Sztoja h., pisztrangot fog, Oppe Czurez ua., Oppra Kapas az üvegesúrnél¹ freta (?) égető, Bukur Trejnen (?) üvegvonó, Raduly Glisar üveges, nehéz beteg, Juon Zpotar üveges, Fraczilla Muntyan tál- s tángyér-csináló [i. h.].

Fogaras. 1674: Csengeri István kv., Harsany Istvan kv., Szepes Varallyai Janos kv., Brassáj Geörgy kv. fia Péter [Kemény József lt.]²

Kerc. 1648: Christoff Gozt h., Mátyas deák tv., Bethleni Mihály tv., Varga András tv., Teoke Balint k., mívével szolgál, Tiz Matyas k., gyalogszeres, Vizaknai János h., Gyenge Gáspár varga mívével szolgál. — Aldi Molnár tv.³ Teleki Mihály paller, pallérságra conventioja vagyon praefectus uramtól, nem is ős jobbágy [OL. Km. Urb. 26].

Vád. 1743: Konyán Mamaliga h. [Bf. I.].

Háromszék megye

Barátos. 1768: Joannes Molnár (53) mo. [Szentk. lt.].

Kézdialmás. 1799: Illyés Mojses (44) f. [HG.].

Kézdimartonos. 1799: Dereguly Peter (48) sz. [HG.].

Kovászna. 1811: Gyalai István sz. (nemes személy) [Szentk. lt.].

Lembény. 1799: Demeter János (48) tr., Illyés István (43) f., Demeter Miklós (34) tr., Benceze Tamás (60) a. [HG.].

Papole. 1768: Joannes Nyicsuj (c.) ft. [Szentk. lt.].

Szőröse. 1738: Molnár Mihály és fia Ferenc kerékfalazó, Király Mihály jó h. és csikász, Szász János jó h., Szász Mihály jó h., Balás János pr. bács [OL. Km. konv. Urb.].

¹ A két utóbbi neve mellett ez olvasható: „mindkettő muntyan.“

Torja. 1761: „Néhai All Torjai Apor Péter... nemes kézdiszéki alltorjai jószágába mesterembereket vitete (t. i. a fogarasmegyei Galacról) ezeket, u. m. Imo Leoke Atyim és Leoka Onya szakácsokat, 3tic Bukur alias Vonya Tatoj szücsöt

¹ Ugyane forrásban alább a faluval kapcsolatban ez olvasható: „Az falun alól egy üvegsúr, kibem most két német üveges és két oláh évegcsináló continue mível.“

² A fogarasmegyei Galacról a háromszéki Torjára 1761 előtt szállított jobbágyok felsorolását l. ez utóbbi helységről.

³ Ez utóbbi az „oláhok“ jelzésűek között szerepel. Egy ugyanez évből való másik összeírásban, mely alighanem az előbbinek másolata, *Alde molnár* nevű tv.-ről emlékeznek meg.

4to Sztán Tatójt, esizmadiát és Rohán Luka pakulárt, kik is itten Torján a conscriptioba ingrediáltattak^a [HG.].

Zágon. 1716: Szóts Komán et frater eius p., Joannes Molnar mo. vancans [Szentk. lt.]. — 1718: Szócs Komán p. [i. h.]. — 1768: Nicolaus Bogáti (48) fl., Nicolaus Rab (30) ct., Paulus Isák Kovács (34) ft., Geor-

gius Sipos (35) fl., Stephanus Bogáti (70) piscator, Josephus Szabó (26) sartor, Stephanus Sinka (22) auriga, Joannes Gusba (50) ft. [i. h.]. — 1838: Szóts Károly t. [i. h.]. — XIX. század eleje: Nicolaus Bogáti (53) ke., Nicolaus Rab (35) cs., Kis Ferencz Asztalos (35) a., Rab András fia Gyurka (20) kovácslegény [i. h.].

Hunyad megye

Arany. 1726: Szabó Ferencz jó szabó [JósHb. Fasc. LXX. No. 1].

Baresd (Barest). 1761: Szűts Juon (70) sz., Csurlé Juon (34) hordócsináló, Albu Juon (36) f., Albu Togyer (40) f., hordócsináló, Albu Opre (44) f., szekércsináló [i. h. No. 3].

Bánpatak. 1726: Draghus Juon sz. [i. h. No. 1].

Bosoród. 1731: Franciscus Iváskó (20) fl. [Born. Főoszt. XXIXa 12. sz.].

Bóz (Boz). 1761: Tamás Kracon (30) ke., Lonán Pász (32) mo. [JósHb. Fasc. LXX. No. 3].

Branyicska. 1761: Hajdu Paszk mp. — Cigányok: Czigány Grue vm., Czigány Juon vm. [i. h.].

Felsőnádasd. 1726: Lázár Bóta k. [i. h. No. 1].

Gyalmár (Gyalu Máre). 1726: Lázár Todor mo., Olár Nicule fz: de igen öreg [i. h.]. — 1761: Sollár Juon (40) jó nyerges [i. h. No. 3].

Nagyoklos. 1717: Abrugjan Iliá vl., Latzkó Juon k., Fodor Avram ke., Sara Janko ke.¹ — Cigányok: György Pituly vm., Mihály Lyilya vm. [i. h. Fasc. XXXI. No. 6.].

Stanizsa. 1761: Kretsun Juon jó f., mo. is, Kretsun Dumitru ua., Kretsun Vaszilia f. [i. h. Fasc. LXVIII. No. 2].

Tirnavica. 1726: Buda Vrács fz. [i. h. Fasc. LXX. No. 1].

Vormága (Vermágh). 1726: Boldor Ruszán ács [i. h.].

Kisküküllő megye

Alsóbajom. 1726: Simon Varga vr., Daniel Balás fl., Georgius Fekete fl., Joannes Krestel vr., Martinus Hoszu vr., Ifftenie Flesern l., Petrus Mokus textor (fiái Péter és Hañes), Togjer Tebika p. [JósHb. Bethlen lev. K. 107].

Alsókápolna. 1817: Bunya Oniszin vl., Lepinsán Nikuláj kő., Bunya Onu sitár, ep. [HG.].

Bethlenszentmiklós. 1817: Triffán Josziv béres, Trifan Onu ua., Hossa Iszp. Nyik mo., Molnár Gábor kv., Boldi Vaszili (c.) kv., Posonyi Nyik (c.) kv., Vitán Jákob kv., Nyámtz Szimion tp., Bágajan Joszip majoros, Czonya Petru csikóp., Bába György dp., Posoni Mikuj (c.) muzsikus, Telegutza György mo., Tég-

lás János k., Ersek Gábor k., Nyámtz György és Iszp. s., Tei Aftemia gyümölcsörző, Metro Gyuri h., Molnár Mojsze mo., Rán Maftej a vadokat őrzi, a vados kertben lévő házban lakik. Nikuláj lv. [?].²

Boldogfalva. 1726: Franciscus Molnar mo. [JósHb. Bethlen lev. K. 107].

Bonyha. 1645: Simon Istvan mm., Gábor Benedek ko., Kozma Janos dp., Szakacz Géörgy h., Halasz Mate

¹ Egyik testvére Juon, tehát maga is román.

² Sajnos a forrást jegyzetemre nem írtam rá és így nem tudom idézni. Valószínű azonban, hogy az adatok a JósHb. lt. Bethlen levelei közül valók.

h., Szasz Janos es., Kutfü Andras kt., Kolczar Janos tisztartó, Moñar Lazar mo. [OL. Km. Urb. 26].

Csávás. 1645 körül: Kis Boldisár vl., Vigi Janos kt., Varga Peter es., Szekely Balas paller, Vas Janos mo. [i. h.].

Dombó l. Küküllődombó.

Kiscserged (Kiscsergöd). 1731: Petru Bástá sz., Mihaly Peres ko., Petru Balas mo. [Bf. I.]. — 1736: Petru Balas mm., Petru Bástá sz., Kirszte Flujerás fagyvas, István Istok ua., Petru Gál sitár, Hanes Szirbul ua. [i. h.]. — 1743: „Oláh zsellérek“: Vaszilie Szuts sz., Lun-kán Szávul es. [i. h.]. — 1782: Furnye Juon (18) sz. [JósHb. Bethlen lev. Fasc. T. No. 29].

Küküllődombó (Dombó). 1783: Nagy János k. [JósHb. Fasc. XXVII. No. 1].

Küküllőszéplak (Széplak). 1737: Tolán Peter f. [Conscr. Petrichevich—Horváth Boldizsár conscr.].

Küküllővár. 1726: Ruzs Mihaly fs., Andreas Szóts hortulánus, Georgius Nemet mo., Komán Beszarabe cerdo, Franciscus Lakatos ff., Andreas Kádár vr., Tetü Todor mo.¹ Tirzu Mang vitulanus [JósHb. Bethlen lev. K. 107].

Leppend. 1645: Szücz Janos sz., Halo(m) Tripo m., Halo(m) Mihalj m. [OL. Km. Urb. 26].

Magyarpéterfalva (Péterfalva). 1647: Vajdá János várbeli ke. [i. h.].

Nagyserged (Nagysergöd). 1647: Bosorogh Ambrus falu bp.-a, Karazon Purgis falu ökörp.-a [i. h.].

Kolozs megye

Almásnyíres. 1644: Czortos Janos vajda, Peskelyó Peter szabados ács, Dud Máthe ács [OL. Km. Urb. 26].

Almásszentmihály. 1644: Bott Mihály szabados fz., Fazakas Istvan ua. [i. h.].

Alsófüld. 1756: Kriszte Tomá (80) f. [Mohai lev.].

¹ Ez utóbbi Majoshegyéről (Majosháza?) való.

Nagyteremi. 1782: László Szonya (30) f., Berkeszi Györgj (50) f., Czígány Sztán (c.) vm. [JósHb. Bethlen lev. Fasc. T. No. 29].

Oláhszentlászló. 1645 körül: Oporjan Simon ko. [OL. Km. Urb. 26].

Péterfalva l. Magyarpéterfalva. Poestelke (Postelke). 1675: Innen elszökött Korna Miklósnak, Székely László jobbágyának fia most Haller János földén¹ lakik mint ökgyl-me siposá [Bf. I.]. — 1745: Takács András ács mesterségével szolgál [i. h.].

Szancsal. 1647: Nicola Peter kz., Berecze Peter mm. [OL. Km. Urb. 26].

Szásznádas (Nádas). 1645: Kadar Tamas k. [i. h.].

Szentlászló l. Oláhszentlászló.

Szászörményes. 1645: Hegedws Marton k., Vaydá Peter vl., Batosi Georgi k., Dalmad Mihaly k., Kadar Janos k., Sipos István madarász, Veres Georgi t., Balas Marton t., Takacz Lorincz t., Korda (?) Janos v., Sinkelj Mihalj ks. [i. h.].

Szénaverős. 1711 után: Takáts Mihály a., Takáts János vl. [Bf. I.]. — XVIII. század második fele: Köteles András k. [?].²

Széplak l. Küküllőszéplak.

Teremiújfalu (Újfalu). 1782: Ifiu Magyar György (26) f., Székely Joseff (48) f., Fagarasi Mihály (28) f., Papoltzi János (48) f., Fülep Mihály (41) k. [JósHb. Bethlen lev. Fasc. T. No. 29].

Vajdakuta. 1646: Kosok Istvan kz., Kis Kosok Istvan tp. [OL. Km. Urb. 26].

Alsózsuk. 1652: Beres Pal béres-pásztor, Szak[na]k Leorincz méhész, kt. [OL. Km. Urb. 26]. — 1744: Cigányok: Boldisar Filep vm., Samu Thamás vm., Laczko Andris

¹ Közelebről nem határozzák meg a helységet.

² L. a bethlenszentmiklósi forrásra vonatkozó jegyzetet.

vm., Keczán Togyer es.¹ Sütő Jantsi szabóinas, Sujda Márton szk. [Bf. I.]. — 1745: Keczán Togyer és két fia,² Teglás Mihály szk.,³ Szócs Petru ez szócs mesterségével szolgál, Kriszán Mátyás ez égett bor főzéssel szolgál, Morár Stephán mo., Sütő Jantsi ez szabóinas [B. I.].
Báld l. a csehtelki 1764-i adatok között.

Bánffy-hunyad. 1689: „Én is szolgáltam ezt az Szikszai Zsigmondot — vallja Mattheus Csüregi (!) Bánffy György jobbágya (50) —, mert én szócs miemmel szolgáltam őtöt“ [Kornis lt. Misc.].⁴

Bátos. 1652: Varga János k., Herzeg Mihály kő,⁵ Takacz Andras vl. [OL. Km. Urb. 26].⁶

Bocs. 1781: Leo Togyer ss. [Bf. I. Fasc. 30, No. 61].

Bonchida. 1670: Janko György kv., Potra Istvan ps., Abrudin (!) Kosztin ps., Abrudan Ignat ps. [Bf. I.]. — 1700: Peter György es., Balnoki (!) Istvan örlő bíró, Balnoki Ferencz es., Nyuga Esztrati (!) mp., Aburdan (!) Istvan ub., Szabo Todor vámos, Lovász András tyúkász, Mate Istvan vl., Muntyán Ivaské örmeny, vagyón kereskedése, Ormeny Janos ua. [OL. Gub. Közig. Összeir. Doboka Sup.]. — 1737: Asztalos Márton (28) és Mihály (30),⁷ Fejszés Mihály m., Rosu Juon (40) f., Lápo-

sán Gligor malombíró, György mester (60) mm., Morár Alexa (30) mo., Morár Thogyer (20) mo., Mánés Onya (36) mo., Rusz Páskul (30) sz., Oltyán Szimjuon (19) sz., Szücs Luka (20) sz. [Bf. I.]. — 1743: Áts Oláh András Kémerről való asztalos mesterember, itt az udvarban (t. i. a Bánffy-udvarban) asztaloskodik [Bf. I.]. — 1751: Poka János (26) szgy., Poka Márton (36) kő., Asztalos Márton (40) es., Horváth László (45) prájter (!), Pázsint János kolcsár, Kovriga Josi (36) tyúkász major, Lovász Timofi (34) lv., Polgár Péter (26) m., Ferago Lup (36) f. és ps. is, ha mikor kívántatik; Buty Péter (38) mp., Konkán Kodra (40) s., Sütő Gligor (30) s., Timófi Thodor (44) csűrbíró, Pap Lupul (38) ps., Biró Vaszyly (38) ub., Czile Gavriale (32) hajtó, Nyága Onuk udv. kb., Stéphan Malom Méstér (170) mm., Kovriga János agarász, Sütő Juonu (26) s., Kádár Togyer (36) udv. k., Morár Alexa (42) mo., Kis Mihály (49) f. [Bf. I. Fasc. I. No. 43]. — 1764:¹ Georgius Péter (53) es., Bogya Silimon (61) f., ke., Kádár Togyer (40) k., Szóts Szimion (50) sz. [Bf. I. Bánffy Farkas conscr.]. — 1774: Atym Togyer f., Farkas Mihály es., Kálló György fv. (c) [Bf. I.].

Bogács l. Kisbogács.

Bökény, l. Kalotabökény.

Budatelke. 1647: Csizmadia Janos es., Petan Kozma f. [OL. Km. Urb. 26]. — 1651: Ilonda János kenéz a faluban, Petyan Kozma faragóember, fejszójével szolgál, Molduaj Effthyin ua. [I. h.].

Csehtelke. 1728: Pintye Onya ko. [Bf. I. Fasc. 27]. — 1760: Dregutz Veszelié (60) szokmáncsináló, f., ps. és ko., Dregutz Iliszié (20) ub., Néhaj Triff Simon fia Györgyi (13) kukta Báldon a Béliéknél; Bude-

¹⁻² 1744-ben megjegyzik, hogy Borsáról (Kolozs m.) hozták ide; 1745-ben ismét megjegyzésként ez áll: „Borsáról ide szállított jobbágy.“

³ Makfalváról (Maros-Torda m.) való jobbágy.

⁴ A 1638, 1645, 1666, 1670, 1673, 1689, 1692, 1712, 1746, 1766, 1781, 1798 és 1804-ből való adatokat l. Ethn. 1940. 191 és kny. 4.

⁵ A görgényi várhoz való jobbágy.

⁶ L. még a szászpénteki 1774-i Bátossal kapcsolatos adatot.

⁷ „Ezek nem egyek (azaz nem testvérek), asztalosok, csak asztalosságával szolgálnak.“

¹ L. még Magyarókerékénél és Nyárszónál az 1765-i évvel kapcsolatos adatot, illetőleg lapalji jegyzetet.

lesán Gligor (42) szokmányesináló és f., Buduhala Zaharie (60) ps. [Béldi lt.].

Damos, I. Nádasdaróc.

Drág. 1700: Komlos Lukács kt., Ilyes Farkas dp., Marias Laszlo darabant, Sebestyen Istvan udv. szb. [OL. Gub. Közig. összeír. Doboka sup.].

Egerbegy. 1652: Feier Thamas juhász a gyalai juhoknál [OL. Km. Urb. 26]. — 1670, 1673: Köblös Illyes ps. [Bf. I.] — 1727: Janko Juon ko., Rosul Rusz kártoscsináló, Tomus Kosztin tekenőcsináló [I. h.]. — 1740: Trucza Mihály ko. [I. h.].

Egeres I. Ethn. 1940. 191 és kny. 4. Faragó. 1759: Blós Stéfán sartor rusticianus [I. h.].

Felsőfüld. 1804: Todorucz Vaszi f. [Bf. I. Fasc. 32 No. 52].¹

Füzkút. 1651: Eormezeői Simón kz., Zpatar Gergely kv. művével szolgál, Meszaros Farkas m. [OL. Km. Urb. 26].

Gyalu. 1640: Marton kovacs művével szolgál, Kádar Mihály művével szolgál, Zeoke Janos h., Zeocz Janos várhoz való szöcs. Lakatos Istvan várhoz való lakatos, Kadar Marton művevel szolgál, Takacz Georgy h., Varga Mihály művével szolgál, Borbely Péter művével szolgál, Balog Istvan mm., Herle Petru m. [OL. Km. Urb. 26].² — 1767: Stephanus Szűts ct., Joannes senior Miklos alias Lukats ct., Demetrius Papp custos sylvarum, Molduvan Togyer

ua. Martinus Buczi pistor, Kados Szimion mo., Csuta Thodor mr., Koman Vonuly pistor, Miklos Janos junior hortulanus, Martinus Kati ct., Demetrius Török teloniator, Major Luka o., Lapusan Silimon I., Georgius Jager venator [OL. Erd. Fisc. X/B. Fasc. 3. E.]. — 1770: Gocz Joseph (17) rézműves [HG.]¹

Gyeke. 1770: Gyurka Nyikoláj (30) kt., Szavuj Petre (30) kt., Biro Márton (35) ps., Bogdány Juvon (34) ps., Thamas Juon (39) ks., fz., Szöts Marian (40) sz., Bosin Gligoras (40) k., Gyurka Irimi (40) mo., Podar Tyifor peczér, Gliga Demian s., Szabo Juon junior (30) f., Kotsis Makave (46) kocsis, Vesken Lup (26) mo. — Cigányok: Mundra Simon (38) ko., Biri Kabilla (46) filius uxoratus Burgus (24) mindkettő hg., Todor Andris (47) filius uxoratus Joseph (24) mindkettő v., Demeter Szanduly (30) v., Buga Mihály (50) és fia Gyuri (20) cimbalmosok, Kurlusz Bálint (34) hg., Siko György (40) szk., Szakáts Silip (70) szk., Botz Urszuly (60) k., Flora Lup (60) bács, Szabo Juon senior (70) pálinkafőző, Czentyán Dorofyte (36) dp., Kotsis Iliá (34) ps., Kotsis Pietre (19) s., Flora Simon (26) s., Deák Vonuly (36) ps., Báts Simion (42) mo., Jutyim Tyinu (25) ks., Bilia Vonuly (50) mp., Putre Lup (36) kocsis, Farago Gliga (66) f. [HG.].

Gyerőmonostor I. Magyargyerőmonostor.

Hévszamos I. Melegsamos.

Hidalmás. 1720: Itt br. Bánffy Farkas birtokösszeírása egy pusztához házhelyet említ, melyen „régén egy fazekas lakott“. A fazekas nevével azonban az összeírók nem jelzik [Bf. I.].

¹ Másnemű szolgáltatásai felsorolása után a következő rávonatókozó megjegyzés olvasható: „Ezek mellett tartozik a zeitelki és bánfihunyadi udvarhoz s korcsmák számára készíteni kupás és félkupás boros edényeket nro 600. — 3 és 4 kupás fazakokat fedőstől nro 50. — 1 és 2 kupás fazakokat fedőstől nro 100. — Lábost fedőstől nro 50. — Tálákat 50.“

² Az utolsó egy hévszamosi összeírásban mint Gyaluban élő mészáros szerepel.

¹ A gyalui várhoz tartozó Roka havason (Alpes Roka) 1781-ben említik *Abrudan Lupu* tinariust (cseberes). — Az 1670, 1673, 1679, 1687, 1721, 1727, 1737, 1740 és 1747-ből való gyalui adatokat I. Ethn. 1940. 191–2 és kny. 4–5.

Hidegszamos, 1640: Molnar Miklos mm. az új malomban [OL. Km. Urb. 26].¹ — 1673: Kozma János ps. [Bf. I.]. — 1679: Tréfa Gábor, Tálás György mindkettő fm. [i. h.]. — 1687: Roman Simon mészégető, Kozma Marian ps., Tálás György fm., Kis Thamás fm., Kis Triphuly Mihály m. [i. h.]. — 1727: Veres Filep, úr halásza, Topán Onul ua., Sombor Pintye ko., Tombok Mihály fűrészmolnár. — Inquilini in alibus commorantes: Szkrobesz Pásztk cseber- és kártoscsináló, Kriszta Stefán csebercsináló, Vidrán Krácsun fátál- és tángyércsináló, Anka Szimion tekenőcsináló, Bordgva Demján ua., Lázár Koszta faedénycsináló, Mátyás Gavrilla tekenőcsináló, Marinka Márján ua. [i. h.]. — 1737: Veres Filep fűrészmolnár [i. h.]. — 1740: Gugura Ilie ua., Nyécs Marján udv. h., Petrus Jonucz ua., Sombori Pintye ko. [i. h.]. — 1747: Prigóna Mihaila tanyércsináló [i. h.].²

Hodosfalva, 1766: Botos Gliga fl. [i. h.]. — 1781: Tereó Gavrilla gornyik [i. h. Fasc. 30. No. 61].

Inaktelke, 1740: Andreas Varga Pál (50), Stephanus Varga Pál (30), Joannes Fazakas (55), Gál Istok mind a négy cs. [Mikó gazd. lt.].

Jegenye l. Ethn. 1940. 192 és kny. 5. Kalotabökény, 1737: Benye Juon sz. [Bf. I. Bánffy Farkas conscr.]. — 1781: Golbán Gliga gornyik, Balás Stéphan caupo [Bf. I. Fasc. 30. No. 61].

Kalotászentkirály, 1781: Hergye János mo. [Henter lt.].³

Katona, 1758: Román Silip mr., Roman Dumitru (70) mr., Román Andréika (45) piscator, Triff Simon (38) villicus, Sztán Andone (40) educillator, Marsinan Luputz (20)

¹ 1644-ben az idevaló Veres Thamás-t Radnotra (Maros-Torda m.) került „bialpásztorként“ említik [OL. Km. Urb. 26].

² Ez utóbbit a hidegszamosi havasi „topány zsellérek“ között említik.

³ L. még Ethn. 1940. 192 és kny. 5.

mercenarius, Boár Kosztin (33) sylvarum custos, Boto Thodor (50) vajvoda inquilinorum, Marsinan Szimion (30) o. [Born. Főoszt. XXIXa. 15. sz.].

Keszü, 1695: Novaj Menyhárt ács, Vigh András f.,¹ Novaj Janos k., Miko György vl. [Bf. I. Fasc. 27]. — 1728: Novai Mihály ko., Miko György vl., Vig Mihály ub., ps. [i. h.].

Ketesd, 1766:² Martinus Kováts vr. [Bf. I.]. — 1781: Franciscus Tamás senior, olarius [i. h. Fasc. 30. No. 61].

Kide, 1732: Gr. Bánffy György gubernátornak itten kurucvilág előtt élő fazekás jobbágyáról emlékeznek meg, de nevét nem említik [Bf. I.]. — 1751: Kardos Nyisztor (50) k., Lapusán Dánya (37) ub. [I. h. Fasc. I. No. 43].

Kisbogáts, 1736: Egy Lázár Simon nevű, eredetileg bonchidai jobbágy, előbb Lompértra, majd onnan Szen Mihályra (melyik?) szökött és a vallók szerint most is „ott laknék s sípolásával élődnek“ [Bf. I.]. — 1751: Román Nyigul (38) ko., Ursz Vonul (48) ub. [i. h. Fasc. I. No. 43].

Kiskapus l. Magyararkiskapus.

Kolozsmonostor, 1640: Fazakas Janos Kolosvarra ment, mivével szolgál, Zeocz Lengjel Janos jövevény, de mivével szolgál, Lengjel Zeocz Janos junior, jövevény, nincs semmi kötelessége, Tot Zeocz Georgi ez is jövevény; semmi kötelessége nincs, de háza vagyon [OL. Km. Urb. 26]. — 1642: Halasz alias Veres Jacob h., Draghi Georgy ep., Fazakas Boldisár fz., Biró Mihály mo., Georgy kovács kv., Fazakas Daniel mivével szolgál, jövevény [I. h.]. — 1652: Biro Mihály mm., Kerestely Andras kt., Dragi Georgy ep., Varga Marton szabados v., Szeöcz Mihály bp., Czizmadiá Boldisar ko., vámos, Szeöcz Simon mivével szolgál, ide-

¹ A faragók dézmájának fele elengedettett.

² Két 1721-ből való adat l. Ethn. 1940. 192 és kny. 5.

geny; Szeöcz Ferencz műveléssel szolgál, az idén jött idegen; Puskás István esztendőig 20 bokor csizmát csinál, de nem a magáéból [I. h.].

Köbölkút l. Mezököbölkút.

Körösfő l. Ethn. 1940. 192–3 és kny. 5–6.

Lapupatak. 1670: Kis János kz., Kise János ács [Bf. I.].

Magyarbikal l. Ethn. 1940. 193 és kny. 6.

Magyargyerőmonostor. 1658: Varga Georgy műveléssel szolgál. Szöcs István ua., Kouács Mihály annuatim százas patkóval szolgál, egyéb adót egyaránt visel [Br. Kemény Pál lt. Gymonostori csomó]. — 1765: Fazakas János (32) fz. [I. h. Conser.]. — 1803: Fazakas János és István néhai br. Kemény Simon jobbágya. „Ezek szolgálat fejében két katlan edényt adnak“ [I. h.]. — 1826: „Debretzeni István a fazakas... esztendőnként egyebet nem szolgál, nem is ad egy kemence edénynél“ [HG. Conser.].

Magyarkályán. 1718: Vajda Todor t. [Bf. I.]. — 1722: Szöcs László sz., fiai: Dávid, Pintye [I. h.]. — 1752: „Papi rendeken kívül lakott egy mesterünk, Pap Miklós — vállalják az unitáriusok — ki is jó faragó ember lévén, velle együtt építettük volt ezen kérdett funduson lévő házat.“ Egy másik valló szerint is egy „Pap Miklós nevű jó faragó s egyszersmind unitárius kántorságot viselő ember építette volt az unitárius paplakot az 1740-es években [Bf. I.].

Magyarkapus (Nagykapus). 1727: Török Márton ko. [I. h.].¹ — 1740: Szűcs István (inquilinus) ko. [I. h.].²

Magyarkiskapus. 1740: Paulus Vintze (32) f. és most fm. is, Georgius Kovács (56) f., Stephanus Bárdos (32) f., Casparus Vintze (31) f., Stephanus Ambrus (30) kolesár,

^{1–2} Egy 1670-ből és egy 1747-ből való adatot l. Ethn. 1940. 193 és kny. 6; ugyanitt a másik két adat, amelyet itt közlök, ott tévesen az 1670-éhez csatlakozik.

Joannes Bárdos (36) s., Hajdu Simon (26) ps., Michaelis Biró relicta Ambrus Máté leánya mosóasszony, Georgius Rátz (68) f., Abrudán Krecsun (50) ps. [Mikó gazd. lt.]. — 1758: Pánye Kirilla (70) mr., Kovács Páál (40) fl., Bárdos István (50) fl., Iffiu Vincze János (44) fl., Rátz András (50) hortulanus, Balás Ferentz (30) auriga, Murár Andrój (35) armentarius, Csurkuljo (!) János (56) fl.,¹ Csurkulya András (40) canum agitator,² fia Palkó; Pánye Kirille mo. [i. h.].³

Magyarlóna (Szászlóna).⁴ 1652: Antal János h., azzal szolgál [OL. Km. Urb. 26]. — 1767: Georgius Krasznai vr., Micháel Ferencz venator, Kirka Thoma o., Andreas Harasztosi coriarius, Andreas Gurzó fl., Georgius Ferencz fs., Martinus Faragó ff., Oláh Demeter custos sylvorum, Michael Koblós (!) carbonarius, Joannes Papp fs. [OL. Erd. Fisc. X/B. Fasc. 3. E.].

Magyarókereke.⁵ 1689: Kömües Mihály kőművességével szolgál [Bf. I.].⁶

Magyarvista (Vista). 1652: Sz: Kiralj Mihaly mm. [OL. Km. Urb. 26].⁷

¹ Ez és a következő cigányjobbágy a tordamegyei Pokához tartozik.

² Előbb *pecérnek* mondják.

³ Erről néhai Gyerőffi Káta méregjói jobbágyösszeírásában ezt jegyzi meg: „molitor in possessione K. Kapus“.

⁴ Az 1670, 1673, 1701, 1721, 1727, 1737, 1740 és 1747-ből való adatokat l. az Ethn. 1940. 193–4 és kny. 6–7.

⁵ 1765-ben innen Bonchidára és Zentelkére elszármazott jobbágyként említik a következőket: Major Jancsi szűrtakács, Pap István (36) s., Máté Martzi inás, Máté András szk., Kultsár Pista és Jancsi szűrtakácsok.

⁶ Az 1666, a XVIII. század elejéről, 1766 és 1806-ból való adatokat l. Ethn. 1940. 193 és kny. 6.

⁷ Az 1670, 1737, 1740 és 1747-ből való adatokat l. i. h. 194 és kny. 7. —

Malomszeg, 1689: Barazdulj Peter hites vajda, Marosan Janos ep. [Bf. I.]. — 1781: Szakállas Györgye gornyik [i. h. Fasc. 30. No. 61].

Marótlaka, 1666: Turbollja Flora ács, Kurta Peter ács [Bf. I.]. — 1670: Paska Mihaly ács [i. h.]. — 1673: Paska Mihaly ács, Pui Paskuly ács, Kadar Gal k. [i. h.]. — 1689: Poska (!) Mihaly ácságával szolgál. Púskas Kóztin puskásságával szolgál [i. h.]. — 1781: Madas Togyer calcarius, Farkas Szimion subulus [i. h. Fasc. 30. No. 61].

Mákófalva (Mákó). 1699: Kos Mihály vl., Kovács István ks., Magyarai Máté ks. [Borń. lt. Füoszt. 11. 21. sz.]¹

Melegsamos (Hévszamos). 1640: Tombok Antal fm., Farkas alias Krajnik János pr., Botos Janos pr., Kouacz Tiudor h., Borka Janos h. [OL. Km. Urb. 26]. — 1642: Borka Janos h. [I. h.]. — 1652: Tatamer Lukats mo. a gyalui malomban. Tombok Antal fm., Tatar Peter esordapásztor a faluban, Pap Jaños gyalai m., Kovacz Tyvadár h., Andre Mathe tp., Simion Molnár mo. a gyalui malomban, Szalanczi Antal pr. a gyalui juhokkal, Kis Kozma ke., Dano Tiudar pr. ez is Gyaluban, Szemere Kirilla h. [I. h.]. — 1670: Haragos Pal h., Dienes Simon ps., Dienes Lukacz ps., Szalanczi György ps., Kis Kozma ke., Burka Kozma h. [Bf. I.]. — 1673: Dienes Simon ps., Szalanczi György ps., Demeter ps., Merza vistai molnár [I. h.]. — 1679: Burka Kozma h., Dienes Simon ps., Kis Miklos h., Dienes Lukács ps., Dienes Györgj ps., Szalanczi Istvan ps. [I. h.]. — 1687: Haragos Pál h., Haragos Jeremias h., Szalanczi Simon ps.,² Dienes Lukacz

ps., Dienes Simon ps., Dienes György ps. [I. h.]. — 1721: Pap Miklos sz. [I. h.]. — 1727:¹ Borla Juon h., Plese Szimion h., Czäfte Nicula, Illisi Antoni, Süle Szimion, Jánkul, Rosul alias Vutyka Gligor mind a hét kártoscsináló, Rosul Gyorgyie k., Rosul Veszeli k., Votyka Mikula k., Hetye Krácsun, Votyka Juon, Bogdan Onucz, Jánk Szimion mind a négy faedény-csináló, Matyis alias Solff Demján, Bogdán Prekup, Porcel Triff, Roba Szimion, Solff Krácsun, Bogya Sándor, Togyer Gavrilla mind a hét tekenő-csináló, Szürke Krácsun, Poresel Lázár, Poresel Máthé, Krisán Flore mind a négy szurokszedő, Morár Márkul mo. a havasi malomban, Nemes Simon, Alb Juon, Tot Antoni mindhárom „sindelyező“, Pap Mikula szöcs mívével szolgál, Háragos János „úr halásza“ [I. h.]. — 1737: Szalanczi Gavrill, Plesán Juon, Plesán Nyikula mindhárom h. és azzal szolgál [I. h.]. — 1740: Komán György ko., Pap Miklós udv. sz., Vuka Vaszilj k. [I. h.]² — 1747: Káptyio Mihály mo. [I. h.]³

Meregyó. 1740: Murár Juon (52) sz., fia Marián (28) sz., Pánye Vonu (54), Pánye Vonul (30), Pánye Györgj (19), Pánye Petre (17), Pánye Pável (50), mind az öt zsendelycsináló [I. h.]. — 1758: Néhai Gyeróffi Kata († 1758) örökösének szökött jobbágyai között említik néhai Beretzk Tamás fiát, Pétert (56); ez „Erdélyben Méregjon lakik, fazakas mesterember és a falu földin lakik, fiait, ha vannak is, nem tudjuk s nem is esmérjük“ — vallják a tanúk. Murár Marián (38) p., Pánye Kirilla (70) molitor in possessione K. Kapus [Mikó gazd. lt.]. — 1759: Balaskó János cigány hg. [Bf. I.].

1673-ban a hévszamosi jobbágyok között egy *Merza* nevűről megjegyzik, hogy vistai molnár [L. még Melegsamosnál].

¹ Az 1666 és 1670-ből való adatokat l. i. h. 193 és kny. 6.

² Ez és a következő Bonchidán lakik.

¹ Az ezévből felsoroltak „a hévszamosi havasokon laknak“.

² Az utóbbi a havasokban lakó zsellér, kádársággal szolgál.

³ Ezt a havasi „topány zsellérek“ között említik.

Meződomb. 1647: Veres Tivadar ács mívével szolgál. Moldouai Gergely kádár mívével szolgál [OL. Km. Urb. 26].¹

Mezőerked (Szászkerked). 1715–16: „Az faragó Réti György fejszéje csináltatására“ 12 dénárt fizetett a tiszt [Gr. Lázár lt.].² — 1728: „Kiorán Dán(t)... erősen dolgoztatta. faragtatta a tisztartó uram“ — vallják egy vallatás alkalmával a tanúk [i. h.].

Mezőköbölkút. 1795: Cigányok: Pilok Marci v., Dregan Minya v., Toti Marci (50) hg., Molduvan Vonuka (28) vm., Toti Andris (26) vas-mívességet tanul. Bembe Bába (44) vm., Torma Imbre jó hg. és cimbalmos, fia Anti is jó cimbalmos [Bf. I. conser.].

Mezőörményes. 1670: Foroszia Vaszilia ks. [I. h.]. — 1728: Gyerman Juon tv., Pap Jozsip tv., Tompa Andreka f., Táska Gligor f., Tomsa Vaszily f., Gyermán Kosztandin vl., Gyermán Vaszily vl., Rezola Szimion sz., Vojisz Todor kt. [I. h.]. — 1743: Táska Juon vl., Rozolya Szimion sz. és mesterségével szolgál. Rozolya Togyer sutás, most a Vадaskertnél lakik. Ptyetrár Szimion mb., Gyermán Vaszilia vl., Tompa Andreka ez f., fejszével szolgál, Gráv Mihaila vl., Labo Vaszilia mp., Táska Vaszilia ez f. volt ennekelőtte, de most másnál szolgál conventiora. Popsor Jozsip kt., Blága Kretsun udv. s., Makarie Praekup biolár [I. h.].

Mezőszilvás. 1728: Dobran Vonul h., Kyorán Stefan tv., Morár György f., mo., Szűcs Alexasz. [i. h.].

Mezőszombattelke. 1814: Cigányok („új parasztok“): Ursz Vintyilla cs. ez vajda, Suki Bumbuj vm., Miki Botzu vm., Suki Adám, Besán Hoti,

'Suki Buburán, 'Suki Zorille, ez utóbbi négy cs. [Conser.].

Mezőszava (Szova). 1700: Pasztor András páztor [OL. Gub. Közig. összeír. Doboka sup.].

Mezőviszolya (Viszolya). 1728: Somkután György f., Marias Opra f. [Bf. I.]. — 1743: Rusz Kosztin ks., Marias Opre és fia Kira, egy öccsével Makariával együtt f., Molduvan Stephan faggyas, Pekulár Pétre ua. [i. h.]. — 1751: Somkutyán Zahária (28) f., Marjás Opria (50) f., Kádár Alexandru (40) f., Rusz Dumitru ko., Csolytán Onya mp., Gavrus Gligorás (37) ub. [I. h.].

Nagyecég. 1721: Kövaran Mihaila szűrszabó [i. h. Fasc. 27]. — 1728: Szkridon Vonja ko. [i. h.]. — 1756: Lápúsán Dumitru f., Ruska Lup vl., Sztán Paska csűrbíró, Roska Thoma ub. [i. h.].

Nagygyeke. I. Gyeke.

Nagykalota (Kalota).¹ 1720: Szűcs János és Stefan „szűcs mesteremberek, fele dézmát adnak“ [i. h. Bánffy Farkas conser.].

Nagykapus I. Magyarkapus.

Nádasdaróc.² 1640: Johos Janos ez Zilahról jött fazekas mívével akar szolgálni [OL. Km. Urb. 26]. — 1652: Juhos Janos fazokasságával szolgál [i. h.].

Novaj. 1760: Puskás Dávid (40) ps., Rád Petre (30) ub., Rád Mány (30) bács, Rusz Gyurka (40) sz., Szűts György (20) sz., Vákár Paskuly (26) udv. tp. [Béldi lt.].

Nyárszó. 1765: Innen Bonchidára br. Bánffy Farkas udvarába került egy Bándi nevű jobbágy szűrtakácsnak [Bf. I.].³

Örményes I. Mezőörményes.

¹ Itt 1646-ban a román jobbágyok között Kep iro Mihali, Kep iro Istvan és Kep iro Miklos neveket emlitenek. A vezetéknev ez esetben is foglalkozásnévből alakulhatott.

² Egy 1670-ből való adatot l. Ethn. 1940. 191 és kny. 4.

³ Az 1666 és 1689-ből való adatokat l. Eth. 1940. 193. és kny. 6.

¹ Ugyanezt 1651-ben is említik [I. h.].

² L. még az ugyanez évből való adatokat Nagysajó (Beszterce-Naszód m.) és Szászrégen (Maros-Tordá m.) alatt.

Rekicel (Alpes Retyitzel). 1781: Korkos Páskuly ss. [Bf. I. Fasc. 30. No. 61].

Rogozsel,¹ 1781: Mero Szimion ss. [I. h.].

Sárvásár l. Ethn. 1940. 193 és kny. 6.

Solyomtelke. 1670: Karaba Igna f. [Bf. I.]. — 1721: Kú Vágó János kúvágó mester [I. h.]. — 1727: Kővágó Mátyé és János, mindkettő malomkő-faragó [I. h.]. — 1740: Szócs János ko. [I. h.].

Szamosfalva. 1740: Fekete Togyer (45) mo. [Mikó gazd. lt.]. — 1770: Moldovan Gyrasin (40) fia Gyorgye (15) kolozsvári kertészinas. Bálint Miklós (21) hg., Dombrása Nutzuj (30) vm. [HG.].

Szava l. Mezőszava.

Szászkerked l. Mezőkerked.

Szászfenes. 1640: Haláz Istvan h. [OL. Km. Urb. 26]. — 1642: Daróczi Péter h., Molnar Mihaly mó., Takacz Tamás tv. [i. h.]. — 1644: Czeőb Peter és Miklós ács művelés szolgál. Takacs Mihaly mesterségével szolgál. Molnar Mihaly mo. a fenesi malomban. Zinder Georgy vl., Szaz Mihaly h., egyébbel nem szolgál. Nagy Marton ua., Meszaros Thomas m., Venger Balint ács művével szolgál. Daroczi András szócs a várhoz, Kelemen János ko. [i. h.]. — 1766: Mathias (33) et Paulus (20) Takács architector, Joannes Gyórfy (36) ex sede 3szék emptus et oriundus sculptor, Illye Vonya (52) rs., Funár Todor (50) funarius, Hatzegán Karácson (40) vindemiator, Rusz Filip (37) p., Pap Kirillá (60) l., Gabriel Vajdaházi (45) rs.,² Oltyán Juon (56) horreárius, Gregorius Ajtai (29) fs., Muntyán Sztoja (68) murarius et simul fl., Mokány

¹ A forrásban ez áll: „Processus alp. Rogozel, Kamazán.“ Akkor tehát itt a település még nem alakult ki.

² Fiai román nevűek (Irimie, Lupuj), tehát neve ellenére magának is románnak kell lennie.

Gábor (88) molae magister [OL. Erd. Fasc. X/B. Fasc. 6. A.].

Szászlóna l. Magyarlóna.

Szászpéntek. 1773: Dédán Thodor (23), vm., Piszkorintza (!) Kosztandin (24) ke. [Mikó gazd. lt.]. — 1774: Luka Dumitru (36) mo., lakik molnár apjával, Misi (50) nevű cigány, kv. [I. h.]. — 1777: Mintegy 29 tanú vállomásából kitűnik, hogy az eredetileg Bátosban lakó Rotár Istenia, Juon és Mihaila jó faragó mesteremberek, mivel ott „a szászokkal nem egyezhetének, jövének s telepedének ide Péntekbe gr. Rhédei László úr önsga helyére, holott is maguknak házat építettek“ [MNMúz. Rhédei lt.].

Székelyó. 1646: Martha János f. [Bf. I.]. — 1666: Bagjo Simon ács [I. h.]. — 1673: Kakas Igna és Kakas Peter mindketten „ácsok egy kinyéren.“ Bogio (!) Simon és Bogyo Miklós ua. [I. h.]. — 1689: Petra János ps., Petra Istvan ps., Gal Ignat ps., Gal Janos „nesttel fizet.“ Bagyo Miklós ács, Kokos János ács [I. h.].

Szentpéter l. Uzdiszentpéter.

Szilvás l. Mezőszilvás.

Szombattelke l. Mezőszombattelke.

Szova l. Mezőszava.

Sztána. 1740: Martinus Mátyás (45) k., Márkus Tivodor (38) k., fiai Mihály (11), Kosztin (8), Pétre (5) [Mikó gazd. lt.]. — 1758: Markus Tivodor (65) k., Beretzk Ferentz (36) k. [I. h.].

Tiburc.¹ XVI. század vége: Bakos Istvan az eozwegj miszaros [OL. Km. Urb. 26].

Tuson. 1647, 1651: Nagy Mihaly kádár miével szolgál [I. h.].

¹ Elpusztult falu; Kolozsvártól északra Kajántó és Diós között feküdt s határa Kajántó határába olvadt bele [Vö. Csánki V, 418. — Jakó Zsigmond, A gyalui vártartomány urbariumai. Kvár, 1944. Mutató. — Gergely Béla—Szabó T. Attila, A kolozsmegyei Borsavölgy helynevei. Kvár, 1945. 67—70].

Türe. 1652: Molnár Mathe mo., Molnar Mihály mo. [I. h.].

Uzdiszentpéter. 1647: Pal molnár, ez molnár a tónál; Dios Janos csürbíró, Veres Janos bp., Fogarasi Koszta dp., Szeocz Sandor szócsmiével szolgál. Fogarasi Kelemen Urunk (t. i. a fejedelem) tp.-a, Varga Georgj botos legény, lóháton szolgál. Nagy Peter Urunk majorja feleségestől, Raduly János ez is major az juhoknál, Fejer Péter ez is major az fejer juhoknál [i. h.] — 1651: Buni Istvan paller s darabant. Pal Molnar molnár az tón való malomban. Vas Janos kt., egybél nem szolgál, Raduly Miklos mp., Karantai Antal ko., Lengiel Marthon es., lovatlan szabados, Raduly Janos tulokpásztor, Feier Peter major az juhoknál. Kortsmaros Pal tp., Veres Lazlo bp. [I. h.].

Válaszút. 1736: Bács Alexa ko. [Bf. I.]. — 1740: Bulboka Kifor ko. [i. h.]. — 1751: Gergely Márton (32) határpásztor, Kalos Páll (44) ub., Beretzki György (41) k. [i. h. Fasc. I. No. 43]. — 1764: Postyán Kirilla (49) f., ke. — Cigányok: Siga István (52) hg., vm., Siga Sándor (23) vm., Siga Mihók (47) vm., Muntyán Siga (52) vm.,¹ Muntyán Hurkó (49) fv. [i. h. Br. Bánffy Farkas conser.].

Visa. 1670: Varga Máté v. [Bf. I.]. — 1751: Kis János (40) ub., Pap András (67) fia Márton (20) vl., Tyirila György falu pakulárja [i. h. Fasc. I. No. 43].

Vista l. Magyarvasta.

Viszolya l. Mezőviszolya.

Zentelke.² 1689: Kőműes István kőművességével szolgál [Bf. I.].

Maros-Torda megye

Alsóbölkény (Magyarbölkény). 1652: Szasz Mihály vl., Szász Lőrincz ep. [OL. Km. Urb. 26]. — 1688/1789: Kadar György méhész, Szász Márton senior ep. [Bornemisza lt. G. osztály VII. 3. sz.]. — 1706: Szász Márton ep., Fabjan Györgj ep. [i. h. 4. sz.]. — 1715: Blasius Kis vinitor, Georgius Bakos educillator fiscális, Michaél Menyhárd custos sylvarum [i. h. 5. sz.]. — 1813: Joannes Vidintzki p. dominalis, fratres eius: Samuel, Joannes [i. h. XXV.].

Backamadaras. 1773: Oláh Márton (50) pipacsináló, Oláh István (45) ua., Hajnal János (45) ua., Petzér alias Gábor Ferenc (45) es. [Gr. Lázár lt. conser.].¹ — 1791: „A köznép-re nézve itt található egy könnyű eszköze az életnek, a cseréppipa- csinálás, mellyel magokon a lakosok, minthogy kívántató jó föld találtatik, csaknem közönségesen és minden időben kiváltképpen segél- tetnek. Néha ugyanis, midőn közön- séges bővség idején sem bornak,

sem búzának, sem egyéb naturák- nak kelletek nem lévén, pénzre könnyen szert nem tehetnek, mely- lyel a királyi adót s egyéb sijettető szükségeket kifizessék, olyankor két- háromszáz pipákból könnyű sege- delmet csinálnak és szükségeket le- gottan kipótolják“ [Nalácz A. conser. 64. lev.].

¹ A megjegyzés szerint ez Ó-Tor- dán, a következő pedig Új-Tordán lakik.

² Az 1666, 1766 és 1781-ből való adatokat l. Eth. 1940. 194. és kny. 7. — L. még Magyarókerekénél az 1765-i adatokat.

Egyébként az 1765-i Bánffy-össze- írás szerint Zentelkéről Bonchidára br. Bánffy Farkas és néhai felesége Bagosi Erzsébet udvarába a követ- kező emberek kerültek: Vincze Já- nos kt.-nek, Rátz Pista, akitszűrvég csinálásra tanították (apja, Mihály Nagyfaluból, a Szilágyságból való volt) szűrtakácsnak (egy esztendeje elszökött), Boka András szb.-nak (ez katoná lett), Ferentz Tamás és Hor- váth András, mindkettő pecérnek [Bf. I.].

¹ Ezeket a Lázárok Szárhegyről (Csík m.) hozták ide.

Erdőszentgyörgy. 1773: Özv. gr. Rhédei Zsigmondné br. Vesselényi Kata ezelőtt 14 évvel segesvári ácsmesterekkel építtette itten a falu között elfolyó Küküllő vizén a vámoshidat [Mikó lt.]. — 1774: Piroška Demeter (30) s., néhai Balla György nőtelen árvái Pál (23), Gyuri (20), Péter (15);¹ Dragus Vaszi m., asztagrakó és f., Tár Mihály (46) ke., Elekes András (30) udv. k., Petro Simon (33) k., Szopos János (45) szk., Néhai Molnár Szávuly nőtelen fiai közül Jantsi (20) szőcsmesterséget tud. Szigyártó Mihály (30) szgy.,² Kertész András (34) udv. kt., Venus Dani (26) ez az udvarban inaskodik s egyszersmind varró-mesterséget tud. — Cigányok: Pimpó Berki (20) fain hg., Adam Gyuri (30) cimbalmas, Adam Murki (18) hg., Adam István (30) rossz kontrás, Sándor Tonyi (34) ez is fain hg., mint Berki. Digye Péter (40) jó kv.; testvérei Gyuri (15) és Ferkó kovácsmesterséget tudnak. — Pakerát(?) Kurta Simon (40) k. [i. h.].³

Felsőidecs. 1658: Köteles Istvan k. a várhoz (t. i. a vécsihez) [OL. Km. Urb. 26].

Felsőbolkény (Oláhbölkény). 1688/1789: Kováts László ep., Buda Demeter k., Buda János k. [Born. G. osztály VII. 3. sz.]. — 1706: Berda Juon (k.) fiai: Todor (25), Gligor (20), Luka (18) [i. h. 4. sz.]. — 1715: Moldován Vaszilie fs., Grama Krisz-

¹ Az első két fiú közül az egyik (nem jelzik, hogy melyik) „szabó, de csak parasztmunkára“, Péter sütő az udvarban.

² „... igen beteges, erőtlen és dologtehetetlen, nem szolgálhat, hanem a felesége szolgál helyette.“

³ A dobokamegyei Mezőveresegyházán özv. gr. Rhédei Zsigmondné br. Vesselényi Kata jobbágysai közül kettőről mondják, hogy Erdőszentgyörgyön van; ezek: Néhai Pura Voňuj nőtelen fia Juon (20) asztaloslegény, néhai Kotsis André fia György (25) pedig szabólegény [Mikó lt.].

ta jp.¹ [i. h. G. oszt. Ia. 5. sz.].

Görgényhodák (Hodák). 1652: Feier Farkas ác az (görgényi) várhoz, Trandus Janos sindelycsináló a várhoz, Kadar György várhoz való k., Molduai Janos szőcs mívével szolgál, jövevény [OL. Km. Urb. 26]. — 1688/1789: Mirke Simon ác, Mirke György mo.; Jakab Makává ác Dolha Andrekát tanítja. Tódorán György ác, Jakab Danilla virrasztó, Hántza György kupás [Born. G. oszt. VII. 3. sz.]. — 1706: Farkas Vaszil halászó-víz pásztora, Nicolies Gligor falu- és tó pásztora, Jakob Daniel fm., Moldovan Todor cs., Nicolies Juon favágó, Hanza György fatálas [i. h. 4.]. — 1715: Todorán Todor molitor serrarius, Moldován Praeup mr. in Görgény, Fejér Száva claviger, Thodoran Kracsun vr., Jorga Juon mr. subditorum, Jacob Danila fl., Fejér Péter ispanus, Moldován Miron mr. [i. h. Ia. 5. sz.].

Görgényorsova (Orsova). 1652: Praeup János ác az (görgényi) várhoz, Blos Janos falu pásztora, Molduai Stanczul tp. az várhoz, Kota Peter sindelesináló az várhoz, Kota Istvan az vár alatt mm., Szőcz Gergely sz. az várhoz, Moldvai Jonas virrasztó az várhoz, Kürtös Lazlo béres az várhoz [OL. Km. Urb. 26]. — 1688/1789: Kadar Demeter k., fia János (8), Bujdosó János virrasztó, Biró Péter krajnik [Born. G. oszt. VII. 3. sz.]. — 1706: Kota Ilyes mm., Bode Janos falu pásztora [i. h. 4. sz.]. — 1715: Grama János fl., Kota Illyés mr., fl. [i. h. Ia. 1–5. sz.].

Görgényoroszfalu (Oroszfalu). 1652: Kupas alias Rusza Dan kupássággal szolgál [OL. Km. Urb. 26].

Görgénysóakna.² 1652: „Ez az Kis

¹ L. alább a soropházi adatok között; ott azonban, nyilván tévesen, Magyárbölkényben lakónak írják.

² Az itt felhasznált forrásokból 1652-ben és 1688/1789-ben a *Kisoroszfalu*, 1706-ban a *Sóakna*, 1715-ben a *Kis Oroszfalu alias Sóakna* nevet ismerem.

Oroszfalu mind sóvágókból áll, ezek marháikkal nem szolgálnak“ [OL. Km. 26]¹ — 1688/1789: Sóvágók: Nyisztor Juon, Makavé Kratsun, Fogarasi Miklós, Kis Péter, Kis Miklós, Lup Juon, Ignát György, Blága Stephán, Iloa Ilie, Pap Gábor, Kriszta Lup. — Kis Farkas me. [Born. G. oszt. VII. 3. sz.]. — 1706: Farándes (?) Peter mo. [i. h. 4. sz.]. — 1715: Zugo Thodor rs., Zugo Onya piscator, Zugo Thoma rs., Pap Onul rs. [i. h. Ia. 5. sz.].

Görgényszentimre. 1652: Rakos Janos vl., Karoli Istvan fazakasságot tanul, Konez Istvan h., Fazekas Ferencz várhoz való fz., Fazekas Péter fz., Ciriak Mihaly csizmazia mívével szolgál, Mate Gergely ep. [i. h.]. — 1688/1789: Kováts Pál kv., Rákosi János vl., Szász György eserepes, fiai András (12), Mihók (7) [Born. G. oszt. VII. 3. sz.]. — 1706: Kovács Ferenc vl. [i. h. 4. sz.]. — 1715: Pap Lika ex So-Akna l., Andreas Virasztó hortulanus, Moldován Kosztin és Vonucz pastores gregum, Varga alias Demin Piezá cingarus, suttor, Paulus Kovács custos territorii [i. h. Ia 5. sz., VII. 6. sz.].

Havadtó. 1775: Szopos Sigmund (60) ke. — Cigányjobbágyok: Pupa György (40) ez jó kv., Pupa Ferencz (30) kv., Pupa Josi (22) kv., Tothi Latzi (46) fv. [Mikó lt.].

Holtmaros. XVII. század második fele: Bakos Mihaly a. [OL. Km. Urb. 26].

Hodák l. Görgényhodák.

Jobbágyfalva. 1597: Egy birtokosztozás alkalmával „Jobbagifalvában marossekben lako molnar Tamás es az molnar haz“ Totó Georgj részibe jutott [Bf. II. Rok. Lázár lev. 77 Fasc. 12. sz.].

Kászva. 1652: Kereztel Peter kz., semivel nem szolgál. Ionas György ke., Bogdan Ianos vár virasztó,

Ivonas Lazlo bp., Kirilla Lazlo m. az (görgényi) várhoz, Pal Ignat bács az várhoz, Kadár Koszta pincés k., Molduai Pal virasztó [i. h.]. — 1688/1789: Simon János s., Mihály Pásk bp., Popa Andréka ke., Simon Gergely dp. [Born. G. oszt. VII. 3. sz.]. — 1706: Simon János s., Pap Nyisztor pr., Pangye Flora s., Simon Gergely dp. [i. h. 4. sz.]. — 1715: Simon Mihaila pistor, Simon Mihály (fia Gávrilla) ductor in salis fodina Sofalviensi, Simon Mákávé porcarinus, Moldován Pével sartor, Kempfián Onye p. [i. h. Ia 5. sz.].

Kincsesfő (Kéncses, Kincses). 1688/1789: Huszár Vasziy zsendelycsináló, Vultur Gergely k. (fia Andrika és Juon) [i. h. VII. 3. sz.]. — 1706: Kota Lupuly krainik, Vultur Györgj k., Moldovan Kosztin fálu pásztora [i. h. 4. sz.]. — 1715: Pap Andréka, Kota Lupul, Kota Juon, Kota Simeon, Huszár Flore, Rusz György mind a hat scandularius, Huszár Nikola mensarius [i. h. 5. sz.].

Kisgörgény (Görgény). 1790: „Áts alias Mirajten Josef... a Lárgai Völgyön a felső Lárga nevezetű helyben egy új üvegesúrt ácsbéli mesterséggel épített...“ [i. h. Vegyes oszt. XIII. cs.].

Körtékapu (Körtvéllkapu). 1652: Maior Illyes pr., Pintye Gabor pr., Tatar Peter falu dp.-a [OL. Km. Urb. 26].

Libanfalva. 1652: Koszta Janos ke. a (görgényi) várhoz, Farkas Ianos sindelycsináló, Radul Kadár k. az várhoz, Molduai Demeter virasztó, Molduai Demeter jövevény, ps. és solymas [i. h.].

Lövér (Leőuel). 1658: Hennos Toder mo. az veczi malomban, Marian Janos vár virasztó, Forgacz Jakab tp. volt, Pal Tompsa dp. volt, Beres Lukacz mo. az veczi malomban [i. h.].

Magyaró. XVII. század második fele: Ferencz Mihaly kt., Banyasz Janos tisztartó, Thamas Mihaly kulesár [i. h.].

¹ Sajnos, a 30 sóvágó nevét annak idején jegyzeteim készítésekor nem írtam ki, s most rajtam kívül álló okokból nem pótolhatom.

Marosszentkirály. *XVIII. század eleje*: Gergely Pál révész, Csizmadia János cs., Kristóff Ilia ps. [Bf. I.]. — *1823*: Moga Szakáts Miklós conventios szk., Szűts Vaszilia udv. sz., Boros Todor udv. sitár, Hajos Birtsa Vonuj hajós és fogadó [MNMúz. Bf.].

Marosvásárhely. *1737*: Csiszár céh: Nyakas János cm.; 3 személyből áll a céh. — Csizmadia céh: Szalkai Ferenc substitutus cm., Zilahi András céhnotárius, Lakatos Csizmadia Mihály. A céhben circ. 63 személy van. — Varga céh: Balog Mojses cm.; 24 személyből áll a céh. — Mészáros céh: Csiki Mihály cm., Szúrtei Márton, Moré Marton. — Kovács céh: Mihály Kovats céhmester és 7 tag. — Sziogyártó céh: Sziogyártó Nagy István cm., Sombori György, Sziogyártó Samuel, a céh 14 tagból áll. — A kádárok és kerekesekek céhe: Oroszlány István cm.; a céhnek 12 tagja van. — Borbély céh: Gyöngyösi István cm., Gyöngyösi János; a céh 3 személyből áll. — Gombkötő céh: Gombkötő István cm.; 9 személyből áll a céh. — Szabó céh: Virág Dávid cm.; 13 személyből áll a céh. — Szántó céh: Etsedj Mihály cm., Kari Mihály, Véég János. — Lakatos céh: Rosnyai Lakatos István cm., vele együtt 6 személyből áll a céh. — Szőcs céh: Szilágyi Sándor, Körösi Mihály, Lugosi György, Nagy György; a céhben circ. 51 személy van. — Fazekas céh: Fazakas Mihály cm., Imreh Márton, Szaniszlai Péter; a céh 7 személyből áll. — Ács céh: Ács János cm.; kb. 28 személyből áll a céh [JósHb. Bethlen lev. M. 22]. — *1766*: A szőcs céh tagjai: Nagy György idősebb cm., Virág Szőts Josef ifjabb cm., Palatkai Szőts István és Borsos Szőts Sigmund céhatyák, Nemes Szőts Gergely atyamester, Mészáros Szőts István, Gombasi Szőts István, Csiszár Szőts János, Bekesi Szőts Mihály, Koppándi Szőts Sámuel dékán, Nagy Szőts György a céh notariususa [Bf. Rok. Lázár lev. 98 Fasc. 4. sz.].

— *1790*: „M. Vásárhelyi ... civis és szőcs mesteremberek Szathmári Szőts Josef és Márosi (!) Sámuel uraimék“ [i. h. 74. Fasc. 8. sz.].

Marosvécs (Vécs). *1648*: Szakacz Miklos h., Orbán Mihály kt. a várhoz, Székely Janos deak várbeli kolesár [OL. Km. Urb. 26].¹

Mezőpagozca. *1647*: Maior Lazlo kz., Roman Mihály m., Júga Obrese tulokpásztor, Fogarasi Peter falupásztorá, Georgeni Janos jp. [i. h.]. — *1651*: Roman Mihály m. [i. h.].

Nagyoroszfalu.² *1652*: Lengyel Istuan szőcsességével szolgál, jövevény [i. h.].

Oroszfalu l. Görgényoroszfalu.

Oroszidecs *1648*: Praekup vadász vadász az (vécsi) várhoz, Praekup Thamas szénégető az várhoz [OL. Km. Urb. 26].

Petele (Petelye). *1652*: Kadar Istuan pincés k. az (görgényi) várhoz [i. h.]. — *1688/1789*: Szajkó Péter h., Daniel Pál h. [Born. G. oszt. VII. 3. sz.]. — *XVIII. század eleje*: Kovács Tamás ke., Gligore Szuczu sz., Muntyán Juon sz., Moldován Antal k. [i. h. XII. 10. sz.].

Radnót. *1644*: Veres Thamas biálpásztor [OL. Km. Urb. 26].³

Radnótfája. *1652*: Varga Istuan h. az (görgényi) várhoz [i. h.].

Soropháza (Sarapháza). *1715*: Fekete Thodor scandularius, Grama Thodor ua., Grama Kriszta commoratur in Magyar Bölkeny et pastorem gregum agit. Grama Mihaila rs. [i. h.].

Szászrégen. *1715–16*: Szász- vagy Mezőerkedről való számadásban: „Az régeni szász asztalosnak ki is az páter öklme házaiban asztalokat, ágyakat, padokat, ajtókat, az

¹ Két lövéri jobbágy Hannos Toder és Beres Lukacz mo. a vécsi malomban [L. még fennebb Lővérnél].

² Valószínűleg azonos Felső-, esetleg Marosoroszfaluval.

³ Ez a kolozsmegyei Hidegszamosról került ide [L. még ott!].

úrnak deszkás szánakot, ágyat csinált diversis vicibus fizettem 13 fl. hung. 40 denarii“ [Gr. Lázár lt.].

Székelykál. 1772/1812: Sigismundus Hamza (40) fia Stephanus az udvarban lakik, mesterember f. —

Nagyküüllő megye

Bólya l. Siménfalva (Udvarhely m.) alatt.

Felsőgezés. 1761: Gabrilla Sipott (33) vetéllő-csináló [JósHb. Fasc. LXVIII. No. 1].

Ingodály. 1671: Varga Lukács szentágotai származású varga [Bf. I.].

Kaca. 1756: Kádár János szabad személy, ks. [Henter lt. 3. fasc. 18. sz.].

Cigányok: Adamus Bodi (30) és Michael Bodi (30) vargák [HG. conser. 138—9. l.].

Szentimre l. Görgényszentimre. Szentkirály l. Marosszentkirály. Vécs l. Marosvécs.

Pálos. 1742: Bukur Buksa (30) bács [Kornis lt.]. — 1764: Ulmra (? Uльтра ?) Bukur sz. [i. h. 1. fasc. 29. sz.].

Segesvár l. Erdőszentgyörgy (Maros-Torda m.) alatt.

Szászszentlászló. 1645: Kőmives Simon ks., Molnar Mihalj mo., Farkas Mihalj vámos [OL. Km. Urb. 26.].

Szilágy megye

Alsóvalkó (Magyarvalkó). 1727: Tót Mihály k. [Bf. I.].

Ardó l. Szamosardó.

Bágos l. Szilágybagos.

Balla l. Szilágyballa.

Benedekfalva. 1762/1779: Kurta Lupul, Kurta Jankó Péter,¹ András Gligor mo. [Mikó lt.].

Bósháza. 1766 körül: Pap János (40) f., Lupsa Gavrilla (30)² ke. [Conser. Gr. Rhédei J. conser.].

Elyüs. 1727: Szilágyi Miklós f., fia Gavrilla (2) [Bf. I.].

Felsőszék. 1727: Csirle Mihály f. [i. h.].³

Kémer l. Bonchida (Kolozs m.) alatt.

Kraszna. 1745: Túrei Mihály senior kádármesterséget tudó, Bálint András mo. [i. h.]. — 1753: Magyar István cs., mesterségével szolgál, Szabó György ez conventió molnár vagyis ácsmesterember [i. h.]. — 1761: Stephán Flora (30) p., Josephus Albisi (30), Andreas Oláh (48),

Stephanus Boros (28), Michael Thürei (51), Stephanus Bodis (45), Joannes Thürei junior (57), Michael Thürei senior (64), Joannes Dimén (40) mind a nyolc vr., Andreas Modor (70) funarius, Antal Berki (45, c.) faber, Berki János (22, c.) ua. [Wesselényi lt.].

Magyarvalkó l. Alsóvalkó.

Monó. 1762/1779: Szilágyi István (26) k., Toth András (40) k., Gergély István (32) k., Gergély András (36) k., Albert Gergély János házas fia András (28) k., Albert Gergély Mihály (38) ub., k., Czigány Czikuli (30) vm. [Mikó lt.].

Nagyfalu l. Szilágynagyfalu.

Oláhbaksa. 1755: Koczás Thodor üveges mesterember s Üveges Thodornak hivatja magát [Bf. I. Nalácz Sára conser.].

Somlyó l. Szilágysomlyó.

Szamosardó. 1762/1779: Czigány András (70) vm. [Mikó lt.].

Szilágybagos (Bágos). 1680: Peter János fazakasságot tanul [Bf. I.]. — 1683: Szekeres Pal, cs., nem mesterségével szolgál, István kovács, ennek fia kovács, mind maga, mind fia kovácssággal szolgál [i. h.]. — 1727: Janko János m., Sorbán Ist-

¹ Mindketten „Botsárd mellett Klodon (!) molnárok“.

² „Ez Széplakról (Szamosszéplak ?) jött ide lakni.“

³ Fiái román nevéek.

ván majorbíró (fia Istók és Gyurka), Faragó Mihály f., Bereczki István fz., Filep alias Kovács Ferkó (20) kv. [i. h.]. — 1765: Sorbán István (50) bondár (!) [i. h.]. — 1769: Stephanus Kintses junior (39) f. [i. h. Fasc. DDD. No. 4].

Szilágyballa (Balla). 1727: Király István f. [Bf. I.]. — 1755: Simon István (50), Mátis Bálint (40), Király János (30) mindhárom k. [i. h. Nalácsi Sára conscr.]. — 1765: Király András (40), Domokos István (55), Király Mihály (40), Király János (47), Ballai Péter (35) mind az öt bondár [Bf. I.].

Szilágynagyfalú (Nagyfalú). 1683: Gyenge Istvan mo., Gyenge Mihály v., 10 pár saruban alkudt volt meg esztendőre, Pal Janos cs. — Bereczki Mihálynak 4 fugitivus fia közül kettő Debrecenben lakik, egyik szőcs, a másik szűrszabó. Béres István öccse Mihály Miskolcon lakik, varga mesterember, házassággyermek is van. Osvat István fia István Szőlősen lakik, Száldobágyra mátkásodott, cs. [Bf. I.]. — 1731: Szilágyi János cs., Gyenge János mo. [MNMúz. Bf. It.]. — 1765: Mathe István (60) bondár [Bf. I.].

Szilágyosomlyó. 1671: Medue Peter m. [i. h.]. — 1683: Molnar Varga Mihály mo., Pal Gaspar ez varga mívével szolgál. Szabo István Beregszászi, szb., ez esztendőnként négy abba(!) nadrágot ad, egyebet nem szolgál, mivel nem örökös, csak jövevény [i. h.]. — 1722: Balog Mihály (Bánffy Farkas varrója) [i. h.]. — 1727: Bernárd Mihály cs., Olá János vármegye hajduja. — Cigányok: Bogdány Pál ez jó rézműves, mikor akar, Szegedi György hg., Szegedi Matyi hg. [i. h.]. — 1731: Nagy Elek cs. [MNMúz. Bf.].¹

¹ Egy német kádárról is megemlékeznek, de a nevét nem jegyzik fel.

Tasnád. 1725: Johanes Száz mo., Stephanus Kovács ft., Franciscus Ferenczi ft., Georgius Felszegi ct., Stephanus Fekete ct., Johannes Orosz mo., Martinus Mester fs., Andreas Szabo sartor, Martinus Timár cerdo, Martinus Szabo sartor, Johannes Olah vr. [Bf. I.]. — 1742: Sebessi Mihály sz., Szekely László cs. [i. h.] — 1761-ben „a fazakasok darab telkét“ említik [i. h.].

Zilah. 1658: Talas István főbíró (városi), Zima János szabados v., Varga András ua., Sziy Gyarto János sziygyártóságával szolgál. Bagozi János tp., Eke György kádárságával szolgál. Simon András ua., Doda András k., Major János borsos szabados, Fazakas György temető kerthez szolgál. Baranj Péter árendás borsos, Sina Péter hajtó, Kadar Mihály borsos, Eötves István borsos árendás, Szabó István ua., Körtvélyesi István fazekasságával szolgál, Szabó István ua., Eltető Mihály szabados fz., Szamosközi János ua., Kovacz András cs., Kadar Mihály borsos, Kis Máthé csizmás árendás, Gaspar János ua., Molnár Mihály faragó-ember, Gergely András szűrős árendás, Panyiti György faggyas szabados, Panyiti Mihály ua., Borbély Ferencz ua., Szőcz Mihály szabados sz., Támas kovács szabados kv., Szabo Mihály darabant, Foti Gergely ua., Vezendi Pál ua., Molnar György ua., Desi István ua., Veres János ua., Tott Máthé ua., Matoczi Mihály a darabantok tizedese, Sziy Gyarto Gergely művel szolgál, Kenderesi Gergely vl., Kenderesi János szabados kupas, Kerekes György majorbíró, Kerekes Péter szabados ke., Lenart Marton kerekességivel szolgál, Lakatos András mesterségivel szolgál, Szekely Mártonné major-asszony, Berzi János béres, Tunyoghi János harmincados, Aracz István szabados katoná [Br Jósika It. — L. még EM. 1938. 301 kk.].

Szolnok-Doboka megye

Apanagyfalva l. Kékesújfalva adatait.

Aranymező. 1773: Pintye Pintye (20) a faluban molnárkodik [Mikó lt.].

Arokalja. XVIII. század vége: Varga Márton mo., Vojvod Vaszili mm., Varga János mm., Lakner György k., Szelesán Simion k., Szuts Onya lv., Szelesán Tader lv., Balla György sitár, Silip Gavrilla bács, Szakáts Hanes szk., Turk Mihaila dp., Szin Alexi mp., Veres Márton ke., Lika... ke., Gubus György kt., Gubus János vl., Szirbu... égett borfőző, Peczer Gyurka (c.) csizmás, Blente... sitár [Jós-Hb. Behlen lev. Fasc. A. No. 58].

Árpástó. 1754: Timár Voňya (27) Margitán szőcsmesterségre állott [Bf. Fasc. 29].

Bába. 1658: Peterla Zaul f. [OL. Km. Urb. 26].

Bálványosvárálja. 1650 körül: Takacz Istvan t., Egyed Janos ács, Balogh Janos pincés k. volt [i. h.].

Báton. 1749: Keresztes Nuczul fl., Fatul Irimie mr., Ilka Praekup areularius, Orosz Mihály p. (fiai Juon, Vaszilly, Stéffán) [OL. Erd. Fsc. XII. Fasc. 26. A.].

Bonnyíres l. Vice alatt.

Cege. 1700: Varga Márton cs. [OL. Gub. Összeír. Doboka Sup.].

Ceñte. 1700: Moldovan Ignát m. [i. h.].

Csabaújfalva. 1749: Marusán Urszán vinitor, Moldován Ignáth p. [OL. Erd. Fsc. XII. Fasc. 26. A.].

Csákigorbó. 1644: Varga Benedek szabados cs. Nyole bokor eszimat ad esztendeig maga számára való bőrből. Varga Peter ko., Molnar Mihály szabados mo., Pestí Mihály szabados, méhész, Czabai Janos zurdoki malomban lakik, szabados mo. [OL. Km. Urb. 26].

Császári. 1700: Moldovan Gligor sz., Moldován Stephan cs. [OL. Gub. Közíg. Összeír. Doboka sup.].

Csicsgyörgyfalva. 1742: Czár Kosztán p., Bontó Juon vr., Szüts

Juon p., Nasztaszi Osztyatsi mr., Soldire Thóma rs. [OL. Erd. Fisc. XII^{1/2} Fasc. 17. B.].

Csúrfalva (Klic). 1644: Ballos (?) Janos szabados h., Moga Marian na., Biussán Peter vl., Lakatos Janos ls. [OL. Km. Urb. 26].

Derzse l. Magyarderzse.

Doboka. 1658: Molnar Janos mo. [i. h.].

Feketelak. 1700: Szócs László szócs mesterember, mestersége után él inkább [OL. Gub. Közíg. Összeír. Doboka Sup.]. — 1770: Gyurka Vaszi (18) gombkötő [HG.].

Füzesmikola. 1630 körül: Libatini Janos k., Dorgo Tamas f., Gimba Istwan dp. [OL. Km. Urb. 26]. — 1715: Moldovan Josip rs. [OL. Erd. Fisc. XII^{1/2} Fasc. 2. B.].

Igrice l. Kisigrice.

Kapjon. 1703: Fazakas István kőfaragó, Lázár Ferencnek a csikmegyei Szárhegyről ide szökött jobbágya [Gr. Lázár lt.]. — 1729: Asztalos Pável a., Fárago Vertolome ács, Butuza János szarvasokhoz látó pásztor, Kotsis János, ennek atyja Kotsis Péter Balástelkéről hozattatván bé kocsisságra, most a fia azzal szolgál, amivel parancsoltatik. Vaszkán Stefán urak cs.-ja, Veskán Demeter urak tp.-a, Toot alias Szakáts Simon két fiával együtt szakácssággal szolgál. Puskás Praekup. szgy. [JósHb. Bethlen lev. K. 2.].

Kentelke. XVIII. század vége: Moyszin Kosztin tp., Csogole (!) Anton mp., Szóts Grigorás sz., Lup Csobotár csizmás [i. h. Fasc. A. No. 58].

Kékes. 1751: Michael Fazakas fs., Sztupár Jákob apiarius, Kolcsár Gligor claviger [Wesselényi lt.].

Kékesújfalva. 1720: Krestely György a nagyfalvi szőlő vl.-je. Boka Pétre nagyfalvi tehénpásztor a fiával együtt [MNMúz. Bethlen lt.].

Kékesvásárhely. 1732: Marosan Vaszily f., Jakob Ursz és házas fiai Gavrila meg Gligore faragók [Kornis lt.].

Ketel (Kétely). 1700: Valyán Gri-gori mo., mesterségével él [OL. Gub. Közig. összeír. Doboka sup.]. — 1754: Ruz Simon¹ sz. [OL. Hatfaludy lt.].

Kisigrice. 1751: Tomul Aléksza (40) ko. [Bf. I. Fasc. I. No. 43].

Kispulyon. 1700: Gombkötő Pál mester ember, György mester es. nemes ember [OL. Gub. Közig. összeír. Doboka sup.].

Kisszék. 1751: Marján Juon (26) kishíró, Lázár Ursz ko., Ráttz Vaszilly (38) ub. [Bf. I. Fasc. I. No. 43].

Klic l. Csúrfalva.

Kornislaka. 1732: Ruz Dumitru f. és osztováta-csináló [Kornis lt.].

Közfalu. 1751: Bonto György (29) ub., Gliga Togyer (26) bivolar [Bf. I. Fasc. I. No. 43].

Kupsafalva. 1760: Kureo Pável jobbágyról vallja testvére: „Ennek dolgát én, Kureo Partinie, ki testvére vagyok, úgy tudom, hogy ennek előtte 17 esztendővel szükség lévén, mindketen Goroslóra mentünk és azután én visszajöttem, de őtet nem eresztette vissza az úr, mert jó faragó ember“ [Bf. I.]. — 1765: Butkure Jákob (56) mo. [i. h.].

Libaton. 1751: Bugye Aléxa (50) ko. [i. h.].

Magyarderzse. 1751: Koszte Urszul (58) f., Kita Pétre (34) f., Sztán Vonul (36) ko. [i. h. Fasc. I. No. 43].

Magyardéese. 1720: Martonos Istók a csizmadia fia [MNMúz. Bethlen lt.].

Magyarköblös. 1798: „...vagyon az ecclesiának egy zsellérháza, melyben egy kőműves² lakik két magyar forintért“ [Dés. Ref. egyhm. lt. II/2. Vizsg. jk. 205a lev.].

Mikola l. Füzesmikola.

Nagyiklód. 1775: Mikolán György (44) f., Veres Maftye (30) szk., Fogaras Atyim (20) s., Major Gligoras (36) hajdu. — Cigányjobbágyok: Szabó Peti (30) hg., Szabo Siga (28)

cimbalmos, Szabo Gyuri (22) trombitás, Szabo Utzi (16) vm. [Conser.].

Oláhlápos. 1670: Tulicz Todor ács, Todor Peter ács, Bon Szimion mo., Todor Simon fm. [Bf. I.]. — 1751: Koszte Gligor (68) mo., Tomose Ursz és öccse Simon (30) zsendelycsináló, Vlaziñ György (40) ua., Tomoje Stephán (45) ua., Tomoje Todor ua., Dolha Pétre (28) havasi gornik, Tomoje Ursz (38) kt., Dumitru Ursz ko. [i. h.].

Oláhvásárhely l. Kékesvásárhely.

Ormány. 1715: Gabris Thodor rs. [OL. Erd. Fisc. XII/½ Fasc. 2. B.]. — 1825: Fabri lignarii sunt sequentes: Georgius Orbány (40), Bets Todor (59), Tamás Juon (40), Orbany Imbre (28) [i. h. Fasc. 10. A.].

Oroszmező. 1646: Klicz Simon falu barompásztor, Thorda Mihály kt., Simon Jaños kenéz az jószágban, [P]ap Illyes mo. a malomban, Ungur Peter bíró az udvarházban [OL. Km. Urb. 26].

Ördöngösfüzes. 1715: Kovats Sandor faber fugitivus ex dominio Kövar (fia Onul) [OL. Erd. Fisc. XII/½ Fasc. 2. B.].

Páncéleseh. 1736: Táros Thodor f. [Bf. I.]. — 1751: Farago Vonul (50) f., Kita Paskul (32) ko. [i. h. Fasc. I. No. 43].

Pecsétszeg. 1646: Pap Matthe mo., Georgy kovács szabados kv., Dobos Mate r. [OL. Km. Urb. 26]. — 1712: Kirszte Nyikora malomkő vágó, Puczka Jonucz, Kirszta Vaszil, Kirszta Ursz, Kirszte Jonucz, Kirszta Gjörgj, Olar Demeter, Kirsza Maté mind a hét kővágó [Szentkereszthy lt.]. — 1727/1728: Kirszta Ursz, Filigux (?), Gavriale, Illyes Simion, Strang Juonucz, Illyes György Illyes Gavriale, Dobos Gligori mind a hét lapicida, Lador Togyer mr., Kirse Petra mercenarius [JósHb. Bethlen lev. Fasc. B. No. 8].

Péterháza. 1715: Csora Pintye mr. [OL. Erd. Fisc. XII/½ Fasc. 2. B.]. Ragna, Rogna l. Kornislaka.

Semesnye. 1751: Demo Ignáth (47) bivolarnak tötték, Bánm Mihály (45) ub. [Bf. I. Fasc. I. No. 43].

¹ Ezt más néven Szóts Simonnak is nevezik.

² Nevét nem említi.

Somkerék. 1644: Molnar Miklos mo., Molnar János mo., Molnar Mattias méhészt, Hegedws Ferencz bennvaló kulesár [OL. Km. Urb. 26].

Szamosújvár. 1840: A Kandiában¹ laknak: Andreas Czibulka p., Joannes Lintner lapidum sculptor, Muntyán Juon ua., Brenzár Dumitrás murarius, Molduván Pártenyie ua., Molduván Alexa ua., Molduván Petru p., Michael Hoszszu mr., Joannes Marosán judex Kándiensis [OL. Erd. Fisc. XII¹/₂ Fasc. 2. O.].

Szamosújvárnémeti. 1650 körül: Darni (?) Peter ács, Szalos Andras ács [OL. Km. Urb. 26]. — 1715: Scukan Jants (!) fl., Mihulka Lup vr. [OL. Erd. Fisc. XII¹/₂ Fasc. 2. B.].

Szászújfalu l. Kékesújfalu.

Szentbenedek. 1720: Molnár János mo. [Kornis lt. Varia]. — 1732: Drágán Gligor mo., Mátyás Lup ke., Thamás Krátson kt., háza nem lévén, hurubában lakik, Asztalos Stephán bács [i. h.].

Szentmargita l. Árpástó alatt.

Székoláj, Szekulaj l. Kisszék.

Szépkenyerűszentmárton. 1770: Reh Stephán (38) ke., Donát Vaszilie (16) lv., Keresi Vaszilgje (50) hg., Keresi Irimia (30) vm., Keresi János (32) vm., Kenderes Todor (35) t. [HG.].

Szótelke. 1751: Sztán Silimon (50) f. [Bf. I. Fasc. I, No. 43].

Szurduk l. Csákigorbó alatt.

Tótszállás. 1644: Kolczar Istuan pallér volt mindenkor [OL. Km. Urb. 26].

Vajdaháza. 1700: Szücs János mesterember [OL. Gub. Közig. Öszszeír. Doboka sup.].

Vice. 1749: Kertész Kira hortulanus, Marsinán Pintye vr., Kutkán Szimion sclopetarius, Joannes Pap et. (fia Stephánus, Joannes) [OL. Erd. Fisc. XII. Fasc. 26. A.]. — 1754: Szakács Miklós alias Koveszá-le Nyikulaj (37) szk., Kerekes János (50) t., Donya Gligor (22) récepásztor Bonenyiresről, Vanka Vonul (24, c.) lv., Nisztor Tamás (46) lv., Vanka Barkolczy (46) jó égettbör-főző, Runkán Lup f., Kocsis András kocsis [OL. Hatfaludy lt.].

Torda-Aranyos megye

Alsóoklos (Nagyoklos). XVIII. század közepe: Csula Markuly f. [Bf. I. Fasc. 54].

Aranyosronk.² XVIII. század közepe: Gyurgj Thoma f. [i. h.].

Hasadát (Hesdát). 1753: Farkas Kriszta (60) h., Farkas Léka (58) fm. [Bf. I.]. — 1760: Bentze Todor (40), Bonda Kirilla (22) ke., Bonda Vonul (50) ke. és fia Gligor (24) ke., Bonda Antoni (40) ps., f., Farkas Antoni (32) ps., Ignát Györgyi (20) ps., Farkas Ignát (48) h., f. [OL. Hatfaludy lt.].

Keménytelke. 1774: Cigányjobbágyok: Kovács Mihály (60), házasság fia Kovács Lup (30) kovácsmesteremberek mindketten [Mikó lt.].

Kisfenes. 1732: Bogje Vonul (30) venator, Guza Gavrilla (60) ua., Szabo Ursza (60) sartor [JósHb. Kamuthi lev. Fasc. XLIX. No. 5].

Mezőbodon. 1727/1728: Bumbe Onca vinitor, Botor Juon vaccarius, Szucs Joan p. [i. h. Bethlen lev. Fasc. B. No. 8]. — 1744: Ruzs Péter senior sz. — Cigányok: Kozák Ádám, Kozák Jankó, Kozák Piski, Kozák Pintye mind a négy kv. [i. h. No. 37].

Nagyoklos l. Alsóoklos.

Runk l. Aranyosronk.

Topánfalva. 1673: Mih Filemon, Mih Antonia, Mih Petru mindhárom h. [OL. Km. Urb. 26].

Tordaszentlászló. 1715: György János, Thamás András, Ferencz Leőrincz, mindhárom fz., Ambrus Andras, Bálint Márton, Bássa Márton, Mátyás János, Bálint János, Ambrus Márton, Darabant Mihály mind

¹ A városnak egy különálló szegényebb része [Erre nézve l. MNy. XXXVII (1941), 120].

² A forrásban: Runk alias Remete.

a hat f., György Mihály ke., Thamás János ács és falusbíró, Takács János vl., Gergely Péter tisztartó, Bálint István darabant [JósHb. Kamuthi lev. Fasc. III. No. 5]. — 1730:¹ Martinus Bálint fl., Martinus Bálint junior fl., Andreas Ambrus fl., Joannes Thamas fl., Stephanus Kő-

miues fl., Stephanus Ambrus fl., Michael Mattjas junior fl., Michael Kerekes educilator, Franciscus Lőrinc f., Martinus Mátyás fs., Nicolaus Aczél fs., Stephanus Fazakas fs., András Borbély fs. Barabas mester fs., Kozma Demeter l. [Born. Főoszt. XXIXa 10. sz.].¹

Udvarhely megye

Alsóboldogfalva.² 1650/1764: Balogh Ferentz v., Oláh Sándor p. [HG.].

Fiátfalva, 1650/1764: Karátson Molnár mo., Kertész András kt., Molnár János junior pecér, Bab Miklós p., Kis Kelemen p., Nagy Kelemen p., Jó János kocsis, Varga Máté ua., Mező András béres [i. h.]. — 1752: Kis István junior (c.) sutor [Br. Kemény Pál lt. Székelykeresztúr és Fiátfalva-csomó].

Homoródszentpéter. 1726: Jakab János ke., Jakab András kt. Jakab Mihály junior e kerekes mesterséget tanult [JósHb. Fasc. LXX. No. 1]. — 1761: Jakab Mihály (80) f., Jakab György (53) járomcsináló, Ifj. Jakab Mihály (40) f., ps. [i. h. Fasc. LXVIII. No. 1].

Oroszhegy. 1726: Pál Ferenc judex jobbagonum, másként jó f., Dombj Balás tekenőcsináló, Thoth Mihály

k., Nagy Mihály jó f., Nagy István ács s egykövű malma is vagyon [JósHb. Fasc. LXX. No. 1].

Siménfalva. 1726: Jakab Bálint a., hg. is, a molnár-mesterséghez is jól ért. Mirtse Miklós ke., Poka Ferentz m., Molnár István mo.,² Szajko Péter unokája szabados és hg. [i. h. Fasc. LXX. No. 1]. — 1761: Zingari jobbagonus: Szajko Péter (21) vm., Szajko Samu (40) lv., vm., Szajko Andras (30) sátoros, lv., vm., Kolja Gyuri (40) sátoros, lv., v., Kolja Minya (26) lv., v., hg., Kolja Raduj (70) sátoros, vm., fia Miklos (16) hg., Szajko Istok (60) vm., Czompo János (56), Czompo Márton (30) vm., hg., Czompo János (20) hg., Czompo Nyisztor (44), Czompo Andris (29), Czompo Ádám (50), Czompo Pistu (21) ez utóbbi négy vm. [i. h. Fasc. LXVIII. No. 1].

Közli SZABÓ T. ATTILA.

¹ Ugyanez évben gr. Csáki István zselléreinek összeírásában ez olvasható: „Vagyon egy fazokas sellér, ki is annuatim egy tallérral vagy egy katlan fazékkal tartozik.“

² A forrásban: *Boldogasszonyfalva*; később *Alsóboldogasszonynak* is hívták [vö. Hatsek Ignác, A magyar szent korona országainak megyei térképei. Bp. 1880. LX. térk.].

¹ A két utolsót a bujdosó zsellérek (vagi inquilini), az azelőtti hármat az évenként bért fizető zsellérek (inquilini sub taxa annuatim solvunt den.) között sorolják föl; a többi ez évből való ember jobbágy.

² „Bollyából nem régen küldetett ide, de most malom nélkül lévén, az udvarban az új házban lakik.“